

ALDOUS HUXLEY

ปรัชญา
พหุศตวรรษ

THE PERENNIAL
PHILOSOPHY

อัลดัส ฮักซลีย์: เขียน

กุลธิดา บุญยะกุล-ตันนากิน : แปล

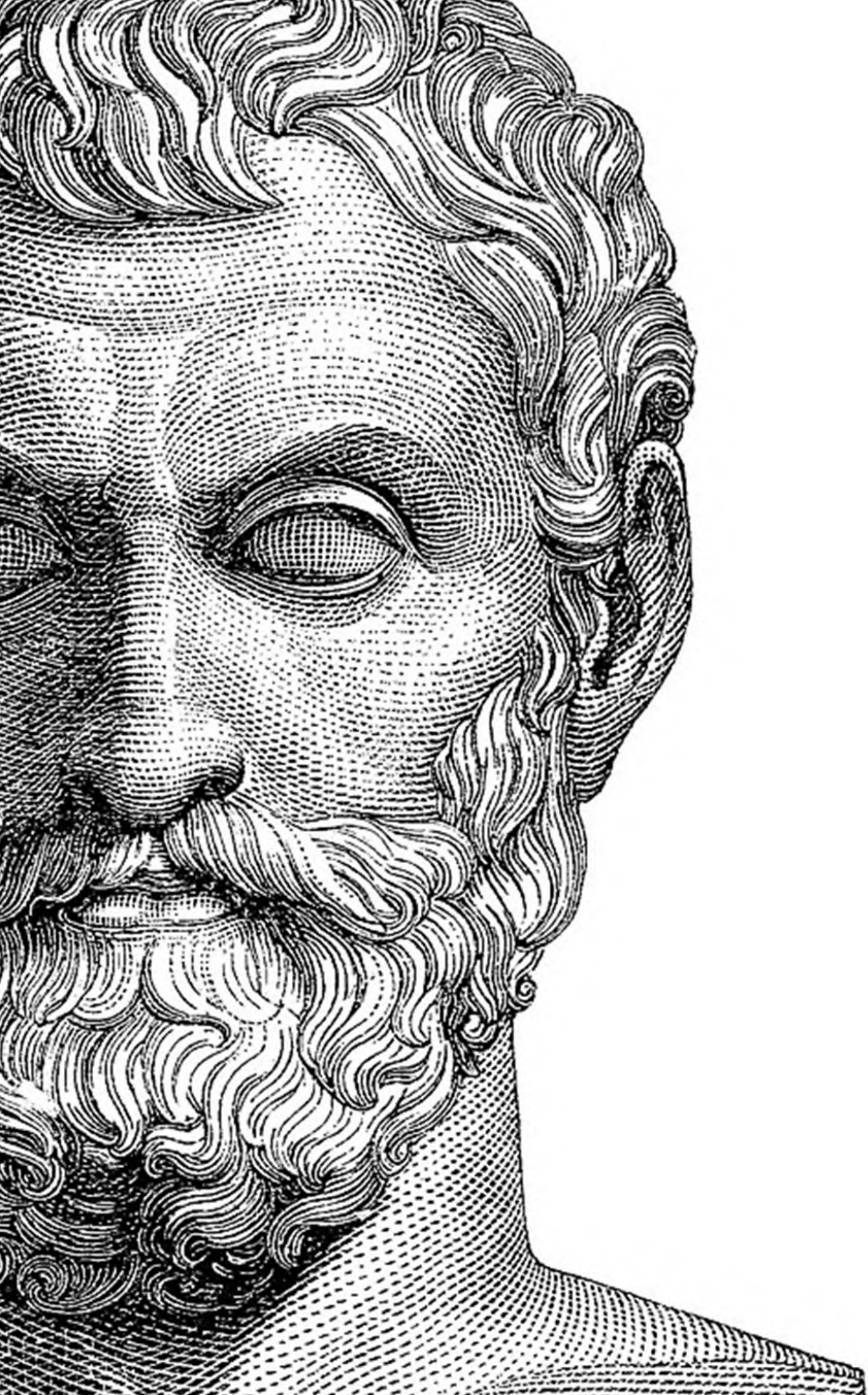

ARROW

THE PERENNIAL PHILOSOPHY

ปรัชญาหิรันดร์กาล

ปรัชญา นิรันดร์กาล

THE PERENNIAL
PHILOSOPHY

อัลดัส ฮักซลีย์ : เขียน
กุลธิดา บุญยะกุล-ต้นนาถีน : แปล

ปรัชญานิรันดร์กาล

The Perennial Philosophy

อัลดัส ฮักซลีย์ : เขียน กุลจิตา บุญยะกุล-ต้นนากิน : แปล

พิมพ์ พ.ศ. 2567

จัดทำโดย

สำนักพิมพ์แอร์โร่

ในเครือบริษัท แอร์โร่ มัลติมีเดีย จำกัด

เลขที่ 1 ถนนกำแพงเพชร 6 ซอย 5 แยก 6 (โกสุมนิเวศน์ ซ.2)

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02-573-6584 โทรสาร 02-573-6585 ฝ่ายขาย 02-573-6572

Email : arrowclassicbook@gmail.com Line ID : @arrow11

www.arrowmultimedia.co.th

Copyright © Aldous Huxley

Thai Language Translation Copyright © 2024 by Arrow Multimedia Co.,Ltd.

Copyright all reserved.

© สงวนลิขสิทธิ์โดยบริษัท แอร์โร่ มัลติมีเดีย จำกัด

ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ไปลอกเลียน ทำสำเนา ถ่ายเอกสาร หรือนำไปเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต

หรือสื่อต่างๆ ไม่ว่าในรูปแบบใด นอกจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ฮักซลีย์, -อัลดัส.

ปรัชญานิรันดร์กาล.--กรุงเทพฯ : แอร์โร่, 2567.

480 หน้า.

1. วรรณกรรมแปล I. กุลจิตา บุญยะกุล-ต้นนากิน, แปล II. ชื่อเรื่อง.

ISBN 978-616-434-418-1

บรรณาธิการ : นิคม ขาวเรือ

กองบรรณาธิการ : สุภาภรณ์ สว่างจันทร์, วลัยกร เต็มจันทร์, ปวันรัตน์ เกียรติศิริชัย

ออกแบบปก : ปุณณดา เลิศโกมลสุข ออกแบบรูปเล่ม : ชมพูนุช ขอดคำ

พิสูจน์อักษร : ชฎาพร พงษ์ทอง

ฝ่ายขาย : ณลินพรรณ เผ่าพันธุ์ขาว ผู้จัดการทั่วไป : เตือนนภา สุรามิตร

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท อมรินทร์ บิ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถ.บางกรวย-จตุรนต์ ต.มหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2449-9561-3

www.naiin.com

แยกสีและพิมพ์ที่ : สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0-222-900, 0-2882-1010

ราคา 450 บาท

เกี่ยวกับ **ปรัชญานิรันดร์กาล**

เมื่อพูดถึงคำว่า “ปรัชญา” ทุกคนคิดว่ามันคืออะไร ใช่แนวคิด คติธรรม และอุดมคติหรือไม่ ถ้าทั้งหมดที่กล่าวมานั้นล้วนไม่มีข้อใดถูก เพราะปรัชญามีความหมายที่กว้างมาก และในที่นี้จะขอยกตัวอย่างนักปรัชญาสองท่านที่เคยกล่าวถึงปรัชญาไว้เพลโต กล่าวว่า *ปรัชญา* คือ การศึกษาถึงธรรมชาติที่แท้จริงของสรรพสิ่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อเข้าถึงความรู้ที่แท้จริง เป็นนิรันดร์ และอริสโตเติลที่กล่าวไว้ว่า ปรัชญา คือ ทฤษฎีความรู้ หรือทฤษฎีคุณค่า เป็นศาสตร์ที่ค้นหาถึงธรรมชาติของ สิ่งที่มีอยู่ เป็นอยู่ด้วยตนเองและคุณสมบัติตามธรรมชาติของสิ่งนั้น

หนังสือเรื่อง “ปรัชญานิรันดร์กาล” เขียนโดย “อัลดัส ฮักซลีย์” เป็นหนังสือที่รวบรวมบทนิพนธ์ของปรัชญานิรันดร์กาล ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่ตัดทอนมาจากการเขียนของผู้เชี่ยวชาญทางอักษรศาสตร์ และผู้เขียนได้นิยาม “ปรัชญานิรันดร์กาล” ของตัวเองไว้ว่า “โดยพื้นฐานแล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความเป็นจริงศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อโลกหลากหลายของสรรพสิ่ง ชีวิตและจิตใจ”

สารบัญ

บทนำ	9	
บทที่ 1	นั่นคือเธอ	16
บทที่ 2	ธรรมชาติของพื้นฐาน	45
บทที่ 3	บุคลิกภาพ ความศักดิ์สิทธิ์ การจุติลงมาเกิดของสิ่งศักดิ์สิทธิ์	66
บทที่ 4	พระเจ้าในโลก	97
บทที่ 5	การกุศล	133
บทที่ 6	ความอับอาย ความไม่ยึดติด การดำรงชีวิตที่ถูกต้อง	157
บทที่ 7	ความจริง	201
บทที่ 8	ศาสนาและภาวะจิตใจ	232
บทที่ 9	การรู้จักตัวเอง	254
บทที่ 10	ความดีงามและความสมัครใจ	260
บทที่ 11	ความดีและความชั่วร้าย	276
บทที่ 12	เวลาและความเป็นนิรันดร์	290
บทที่ 13	การไถ่บาป การปลดปล่อย การรู้แจ้ง	314

บทที่ 14	ความเป็นอมตะและการอยู่รอด	330
บทที่ 15	ความเจ็บ	337
บทที่ 16	การสวดมนต์	342
บทที่ 17	ความทุกข์ยาก	355
บทที่ 18	ศรัทธา	365
บทที่ 19	ลบหลู่พระเจ้าไม่ได้	371
บทที่ 20	ศาสนาในการชักจูงความชั่ว	379
บทที่ 21	การบูชาวัตถุ	389
บทที่ 22	การแสดงออกด้วยอารมณ์	395
บทที่ 23	ปาฏิหาริย์	404
บทที่ 24	พิธีกรรม สัญลักษณ์ สัตยาริษฐาน	409
บทที่ 25	การฝึกปฏิบัติทางจิตวิญญาณ	426
บทที่ 26	ความอดกลั้นและความสม่ำเสมอ	455
บทที่ 27	การมีวิจรณญาณ การกระทำ และประโยชน์ทางสังคม	459
กิตติกรรมประกาศ		471
เกี่ยวกับผู้เขียน อัลดัส ฮักซลีย์ ชีวิตของจิตใจ		473

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion.

As the world's population grows, the demand for food and other resources will increase. This will put pressure on the environment and on the world's food supply.

One way to meet this demand is to increase the amount of food that is produced. This can be done by using more land for agriculture, by using more fertilizers and pesticides, and by using more water.

Another way to meet this demand is to reduce the amount of food that is wasted. This can be done by improving food storage and distribution, and by reducing food waste at the consumer level.

There are many other ways to meet the world's growing demand for food and other resources. It is up to us to decide which way is best.

One of the most important things we can do is to make sure that we are using resources in a sustainable way. This means that we are using resources in a way that will not deplete them for future generations.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

There are many things we can do to make sure that we are using resources in a sustainable way. We can reduce our consumption, we can recycle, and we can use renewable resources.

It is up to us to make sure that we are using resources in a sustainable way. This is the only way to make sure that we have enough resources for the future.

บทนำ

Philosophia Perennis ไลบ์นิชคิดวลีนี้ขึ้นมา แต่สิ่งที่เป็นอภิปรัชญา ซึ่งรับรู้ความเป็นจริงอันศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นแก่นสารต่อโลกของสรรพสิ่ง และสิ่งมีชีวิตและจิตใจ จิตวิทยาที่พบในจิตวิญญาณมีบางอย่างคล้ายคลึง หรือแม้แต่เป็นสิ่งเดียวกับความเป็นจริงอันศักดิ์สิทธิ์ หลักจริยธรรมที่จัดวางจุดสิ้นสุดของมนุษย์ไว้ในความรู้ถึงความไม่จีรังและอยู่เหนือพื้นฐานของการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด สิ่งเหล่านั้นมีมาแต่โบราณกาลและเป็นสากล พื้นฐานของปรัชญานิรันดร์กาลอาจพบได้ในตำนานเก่าแก่ที่เล่ากันสืบมาของผู้คนสมัยแรกๆ ในทุกภูมิภาคของโลก และมันมีที่ทางในทุกศาสนาระดับสูงกว่าในรูปแบบที่พัฒนาอย่างสมบูรณ์แล้วของมัน รูปแบบปัจจัยที่มีร่วมกันในระดับสูงสุดนี้ในทุกศาสนาสตวรรษที่มาก่อนหน้า และในภายหลังได้จัดบันทึกไว้เป็นตัวหนังสือเมื่อกว่าสี่สหัสวรรษมาแล้ว และนับแต่เวลานั้นเป็นต้นมาหัวข้อที่ไม่เคยจบสิ้นได้รับการพิจารณาครั้งแล้วครั้งเล่า จากแง่คิดของทุกประเพณีทางศาสนาและในภาษาหลักทุกภาษาของเอเชียและยุโรป ในหน้าต่อๆ มาผมได้คัดเลือกข้อความบางส่วนจากงานเขียนเหล่านี้มาไว้ด้วยกัน โดยเลือกจากความสำคัญเป็น

หลัก เหตุก็เพราะมันแสดงให้เห็นถึงประเด็นสำคัญบางประเด็นในระบบทั่วไปของปรัชญารัตนศาสตร์กาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสำหรับความงดงามและความโดดเด่นที่ซ่อนอยู่ภายในของมันด้วย ส่วนที่คัดเลือกมาเหล่านี้จัดเป็นหมวดหมู่ภายใต้หัวข้อต่าง ๆ กัน และเรียกได้ว่าแทรกแฝงลงในคำวิจารณ์ของผมเอง ซึ่งออกแบบมาเพื่อแสดงให้เห็นและเชื่อมโยงเพื่อให้รายละเอียดและชี้แจงเมื่อจำเป็น

ความรู้เป็นหน้าที่หนึ่งของการดำรงอยู่ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติของผู้รู้ ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกันในธรรมชาติและปริมาณของการรู้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น การดำรงอยู่ของเด็กคนหนึ่งเปลี่ยนแปลงด้วยการเติบโตและการศึกษาให้เป็นมนุษย์คนหนึ่ง ในท่ามกลางผลที่ตามมาของการเปลี่ยนแปลงนี้คือการเปลี่ยนแปลงในลักษณะปฏิบัติของการรู้ ซึ่งรวมถึงปริมาณและคุณสมบัติของสรรพสิ่งที่รู้ ขณะที่คนหนึ่งเติบโตขึ้น ความรู้ของเขากลายเป็นกรอบความคิดและเป็นระบบที่เป็นรูปแบบยิ่งขึ้น รวมทั้งเนื้อหาในความเป็นจริงและที่เป็นประโยชน์ของมันก็เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย แต่สิ่งที่เพิ่มเข้ามาเหล่านี้ถูกหักล้างด้วยความตกต่ำบางอย่างในคุณภาพของความเข้าใจโดยตรง เป็นการลดความเยียบคมและสูญเสียพลังการหยั่งรู้ถึงมันโดยสัญชาตญาณ หรือเมื่อพิจารณาความเปลี่ยนแปลงในการดำรงอยู่ของเขาซึ่งนักวิทยาศาสตร์สร้างขึ้นได้โดยอัตโนมัติด้วยเครื่องมือของเขาพร้อมกับกล้องศึกษาสเปกตรัมของแสงกับกล้องโทรทรรศน์ขนาดหกลิบนิ้ว และนักดาราศาสตร์กลายเป็นสิ่งมีชีวิตเหนือมนุษย์ไปในแง่ของอำนาจการมองเห็น และอย่างที่เราควัดหวังตามธรรมชาติ ความรู้ที่สิ่งมีชีวิตเหนือมนุษย์นี้มีมันแตกต่างทั้งในปริมาณและคุณภาพจากที่ได้มาด้วยการเฝ้าดูดวงดาวด้วยเพียงดวงตาของมนุษย์ที่ไม่มีการดัดแปลงจะเป็น

การเปลี่ยนแปลงในทางกายภาพหรือทางสติปัญญาของผู้รู้ไม่ได้เป็นเพียงสิ่งเดียวที่มีผลกระทบต่อความรู้ของเขา สิ่งที่เราในฐานะสิ่ง

มีชีวิตทางศีลธรรมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราเลือกให้ตัวเองเช่นกัน “การฝึกฝน” ในคำพูดของ วิลเลียม เจมส์ “อาจเปลี่ยนขอบเขตความรู้ของเราได้ และนี่เป็นไปในสองแบบ มันอาจนำเข้าไปในโลกใหม่และได้รับพลังใหม่ ความรู้ที่เราไม่มีวันได้มา ยังคงเป็นอย่างที่เราเป็น อาจได้มาด้วยผลของอำนาจที่สูงกว่าและในชีวิตที่สูงขึ้น ซึ่งเราอาจได้มาอย่างถูกทำนองคลองธรรม” พูดให้สั้นลงก็คือ “ผู้มีความบริสุทธิ์ในหัวใจได้รับการประสาทพร ในเมื่อพวกเขาจะเห็นพระเจ้า” และแนวคิดเดียวกันนี้ก็แสดงให้เห็นโดยกวีซูฟี จาลาล-อุดดีน รูมี ในแง่ของอุปมาทางวิทยาศาสตร์ “นาฬิกาดาวของความลึกกลับของพระเจ้าคือความรัก”

ผมย้ำอีกครั้งว่าหนังสือเล่มนี้เป็น การรวบรวมบทนิพนธ์ของปรัชญานิรันดร์กาล แต่แม้จะเป็นการรวบรวมบทประพันธ์มันก็ประกอบด้วยส่วนที่ตัดทอนมาจากการเขียนของผู้เชี่ยวชาญทางอักษรศาสตร์เพียงเล็กน้อย และแม้จะแสดงให้เห็นถึงปรัชญาหนึ่ง แต่ก็แทบไม่มีอะไรจากผู้เชี่ยวชาญทางปรัชญาเลย เหตุผลสำหรับเรื่องนี้มีเพียงง่าย ๆ คือ ปรัชญานิรันดร์กาลโดยพื้นฐานแล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความเป็นจริงอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งมีความสำคัญต่อโลกหลากหลายของสรรพสิ่ง ชีวิต และจิตใจ แต่ธรรมชาติของความเป็นจริงหนึ่งเดียวนั้นเป็นไปในลักษณะที่เข้าใจโดยตรงหรือในทันทีไม่ได้ นอกเสียจากโดยคนที่เลือกจะปฏิบัติตามเงื่อนไขบางอย่าง ทำให้พวกเขารัก บริสุทธิ์ในหัวใจ และขาดแคลนในจิตวิญญาณ ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ เราไม่รู้ มันเป็นเพียงหนึ่งในข้อเท็จจริงเหล่านั้นที่เราต้องยอมรับไม่ว่าเราจะชอบมันหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่ามันอาจจะดูเหลือเชื่อและไม่น่าเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม แต่ไม่มีอะไรในประสบการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในทุกวันของเราให้เหตุผลใดที่สนับสนุนว่าน้ำประกอบด้วยไฮโดรเจนและออกซิเจนแก่เรา แต่เวลาที่เรাজัดการนำด้วยวิธีการที่รุนแรงบางอย่าง ธรรมชาติของธาตุที่เป็นส่วนประกอบของมันก็จะแสดงออกมาให้เห็น เช่นเดียวกัน ไม่มีอะไรในประสบการณ์ประจำวัน

ของเราให้เหตุผลมากมายสำหรับการอนุมานว่าจิตใจของมนุษย์ผู้หมกมุ่นอยู่กับเรื่องทางโลกโดยทั่วไปในฐานะเป็นหนึ่งในส่วนประกอบ บางสิ่งบางอย่างที่คล้ายคลึงหรือเป็นแบบเดียวกับความเป็นจริงซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโลกอันหลากหลาย แต่เวลาที่จิตเจ้านั้นอยู่ภายใต้การบำบัดที่รุนแรงบางอย่าง องค์ประกอบศักดิ์สิทธิ์ซึ่งอย่างน้อยก็ประกอบขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมันแสดงตัวออกมา ไม่เพียงแต่ต่อจิตใจเท่านั้น แต่มันยังสะท้อนให้เห็นในพฤติกรรมภายนอกที่มีต่อจิตใจอื่นอีกด้วย เพียงการทดลองทางกายเท่านั้นที่เราค้นพบธรรมชาติอันคุ้นเคยของสรรพสิ่งและศักยภาพของมัน และเพียงทำการทดลองธรรมดาสามัญทางจิตวิทยาและศีลธรรมเท่านั้นที่เราค้นพบธรรมชาติที่คุ้นเคยของจิตใจและศักยภาพของมัน ในสถานการณ์ปกติธรรมดาของชีวิตในทางโลก ศักยภาพของจิตใจเหล่านี้ยังคงซ่อนเร้นอยู่และไม่แสดงออกมาให้เห็น ถ้าเราจะตระหนักถึงมันเราก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขบางอย่างและเชื่อฟังกฎเกณฑ์บางประการซึ่งประสบการณ์แสดงให้เห็นในเชิงประจักษ์ว่ามีเหตุผล

ในแง่ของนักปรัชญาและนักอักษรศาสตร์ไม่กี่คน ได้มีหลักฐานใดหรือไม่ว่าพวกเขาทำอะไรในแง่ของการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จำเป็นของความรู้โดยตรงทางจิตวิญญาณ เวลาที่กวีหรือนักอภิปรัชญาพูดถึงเรื่องของปรัชญานิรันดร์กาลโดยทั่วไปในทางอ้อม แต่ในทุกยุคสมัยมีชายหญิงบางคนผู้เลือกที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในแง่ของความเป็นจริงเชิงประจักษ์อันโหดเหี้ยม ความรู้ที่มีได้โดยตรง และในบรรดาคนเหล่านี้มีสองสามคนทั้งเรื่องของความเป็นจริงที่พวกเขาเข้าใจและพยายามเชื่อมโยงในระบบความคิดหนึ่งที่ครอบคลุมข้อเท็จจริงของประสบการณ์นี้กับข้อเท็จจริงของประสบการณ์อื่นๆ ของพวกเขาต่อผู้สนับสนุนโดยตรงของปรัชญานิรันดร์กาล คนเหล่านั้นที่รู้จักโดยทั่วไปได้ชื่อว่าเป็น “นักบุญ” หรือ “ศาสตรา” “บัณฑิต” หรือ “ผู้รู้แจ้ง” และส่วนใหญ่เป็นเพราะคนเหล่านี้มีเหตุผลที่ดีที่

จะคิดว่าพวกเขารู้ว่ากำลังพูดถึงอะไร และผมก็ไม่ได้เลือกนักปรัชญาโดยอาชีพหรือนักอักษรศาสตร์

ในอินเดียมีคัมภีร์สองหมวดหมู่ที่เป็นที่รู้จักกันคือ ชรุติ หรืองานเขียนซึ่งได้รับแรงบันดาลใจนั้นทรงอำนาจในตัวของมันเอง ในเมื่อเป็นผลิตผลของความเข้าใจลึกซึ้งที่เกิดจากประสบการณ์ตรงในความเป็นจริงสูงสุด และ สมฤติ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของ ชรุติ และได้อำนาจแบบนั้นที่มันมีมา “ชรุติ” เป็นคำในภาษาสันสกฤต “ขึ้นอยู่กับการหยั่งรู้โดยตรง สมฤติ แสดงบทบาทที่คล้ายกับการอุปนัย ในเมื่อเป็นเช่นเดียวกับการอุปนัย มันจึงได้อำนาจของมันมาจากอำนาจอื่นนอกจากตัวมันเอง” ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงเป็นการรวบรวมบทประพันธ์ของหลายนักเขียน พร้อมกับข้อคิดเห็นโดยเป็นการอธิบายข้อความที่ดึงมาจากชรุติและสมฤติของหลายช่วงเวลาและสถานที่ โชคร้ายที่ความคุ้นเคยกับงานเขียนที่ศักดิ์สิทธิ์ตามประเพณีมีแนวโน้มจะก่อให้เกิดความเกลียดชัง ไม่ใช่การดูแคลนแต่อย่างใด แต่เป็นบางสิ่งบางอย่างสำหรับจุดประสงค์ที่ขึ้นอยู่กับความเป็นจริง ซึ่งเกือบเลวร้ายพอๆ กัน กล่าวคือเป็นประเภทของความมึนเฉยแบบให้ความเคารพ ความมีนงของจิตวิญญาณ หูหนวกเข้าภายในต่อความหมายของคำอันศักดิ์สิทธิ์ ด้วยเหตุนี้เวลาที่เลือกเนื้อหาเพื่ออธิบายหลักคำสอนของปรัชญานิรันดร์กาลอย่างที่เราสร้างขึ้นในตะวันตก ผมไปหาแหล่งที่มาอื่นนอกจากไบเบิลเกือบตลอดเวลา คริสเตียนสมฤติที่ผมได้ดึงมานี้มีพื้นฐานของชรุติของหนังสือเกี่ยวกับหลักทางศาสนา แต่มีข้อได้เปรียบอย่างมากที่เป็นที่รู้จักกันน้อย ดังนั้นจึงมีชีวิตชีวาว่า และเรียกได้ว่าได้นิยามกันได้มากกว่าที่มันเป็น ยิ่งกว่านั้นส่วนใหญ่ของสมฤติเป็นงานของชายหญิงผู้ใจบุญอย่างแท้จริง ผู้ทำให้ตัวเองมีคุณสมบัติที่จะรู้โดยตรงด้วยตัวเองว่าพวกเขากำลังพูดเกี่ยวกับอะไร ผลก็คือมันอาจถือได้ว่าในตัวของมันเองเป็นรูปแบบหนึ่งของการได้รับแรงบันดาลใจและเชื่อมั่นใน

ตัวเองของชีวิต และในระดับที่สูงกว่างานเขียนมากมายซึ่งในเวลานี้รวมเข้าไว้ในคัมภีร์ไบเบิล

ในปีหลังๆ นี้มีความพยายามมากมายที่จะสร้างระบบเทววิทยาเชิงประจักษ์ แต่ทั้งๆ ที่มีความละเอียดอ่อนและพลังทางสติปัญญาของนักเขียนอย่าง ซอร์เลย์ โอมาน และเทเนนส์ ความพยายามก็พบกับความสำเร็จเพียงบางส่วนเท่านั้น แม้แต่ในมือของผู้สนับสนุนที่มีความสามารถที่สุด เทววิทยาเชิงประจักษ์ก็ไม่น่าเชื่อถือเป็นพิเศษแต่อย่างใด สำหรับผมแล้วดูเหมือนว่าต้องมองหาเหตุผลในความเป็นจริงที่ว่า เทววิทยาเชิงประจักษ์ได้จำกัดความสนใจไม่มากก็น้อยที่ประสบการณ์ของคนเหล่านั้น ผู้ซึ่งนักเทววิทยาของฝ่ายอนุรักษ์นิยมเรียกว่า “ที่ไม่เกิดขึ้นใหม่” เป็นพิเศษ นั่นคือพูดให้ตรงๆ เลยก็คือประสบการณ์ของผู้คนไปไกลมากในการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จำเป็นของความรู้ทางจิตวิญญาณ แต่เป็นความจริงที่มีการยืนยัน และยืนยันอีกครั้งในระหว่างสองหรือสามพันปีของประวัติศาสตร์ทางศาสนาว่าความเป็นจริงในท้ายที่สุดไม่ชัดเจนและเป็นที่เข้าใจในทันที โดยคนเหล่านั้นผู้ทำให้ตัวเองรัก มีความบริสุทธิ์ในหัวใจ และนำแสงไว้ในจิตวิญญาณ เมื่อเป็นอย่างนี้ก็แทบไม่น่าแปลกใจเลยว่าเทววิทยานบนพื้นฐานของประสบการณ์ของผู้คนที่นิสัยดี พ้นๆ ไม่เกิดขึ้นใหม่ควรมีความเชื่อมั่นน้อยมาก เทววิทยาเชิงประจักษ์ประเภทนี้อยู่ในตำแหน่งเดียวกับดาราศาสตร์เชิงประจักษ์ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้เฝ้าสังเกตการณ์ด้วยตาเปล่า ด้วยดวงตาที่ไม่มีอะไรช่วย รอยเบือนจางๆ เล็กๆ ก็สังเกตเห็นได้ในกลุ่มดาวโอไรออน และไม่น่าสงสัยเลยว่าการกำหนดทฤษฎีจักรวาลวิทยาอาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสังเกตเห็นรอยเบือนนี้ก็ได้ แต่ไม่มีปริมาณการสร้างทฤษฎีแบบนี้ใดๆ ไม่ว่าจะเป็นชาวนาแลดแคไหนดก็จะมีวันบอกเราได้มากเกี่ยวกับทางช้างเผือกและกลุ่มดาวนอกทางช้างเผือกเท่ากับการทำความเข้าใจโดยตรงโดยอาศัย

กล้องโทรทรรศน์ กล้องถ่ายรูปและกล้องดูสเปกตรัมของแสงต่างๆ ในทำนองเดียวกัน ไม่มีปริมาณการสร้างทฤษฎีเกี่ยวกับนัยแบบนั้นที่อาจมองเห็นอย่างคลุมเครือภายในประสบการณ์ธรรมดาที่ไม่เกิดขึ้นใหม่ของโลกอันหลากหลายที่บอกเราได้มากเกี่ยวกับความเป็นจริงอันศักดิ์สิทธิ์ พอๆ กับที่เข้าใจได้โดยตรงด้วยจิตใจที่อยู่ในสภาวะวางเฉย จิตเป็นกุศล และถ่อมตน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติอาศัยการสังเกตหรือทดลอง แต่มันไม่ได้จำกัดตัวเองอยู่ในประสบการณ์ของมนุษย์ในสภาพที่เป็นเพียงมนุษย์และไม่ได้ผ่านการดัดแปลง ทำให้นักเทววิทยาเชิงประจักษ์จึงควรรู้สึกว่าคุณเองจำเป็นต้องยอมให้กับอุปสรรคนี้ สวรรค์เท่านั้นที่รู้ และแน่นอนตราบใดที่พวกเขาจำกัดประสบการณ์เชิงประจักษ์ไว้ภายในข้อจำกัดที่เป็นมนุษย์อย่างเหลือเกินเหล่านี้ พวกเขาก็ถูกกำหนดให้พยายามอย่างที่สุดของเขาดูโง่เขลาตลอดกาล จากวัสดุที่พวกเขาได้เลือกเพื่อพิจารณาไม่มีความคิดใด ไม่ว่าจะเป็นพรสวรรค์ที่หลักแหลมเพียงไรจะอนุมานได้มากกว่าความเป็นไปได้ชุดหนึ่ง หรืออย่างดีที่สุด ความเป็นไปได้ที่ดูเหมือนถูกแต่จริงๆ แล้วผิด ความแน่ใจในตนเองของการตระหนักรู้โดยตรงบรรลุผลไม่ได้ในธรรมชาติของสรรพสิ่งเอง เว้นแต่โดยผู้ที่มี “นาฬิกาดวงทางศีลธรรมของความลึกกลับของพระเจ้า” ถ้าคนๆ หนึ่งไม่ใช่นักปราชญ์หรือนักบุญเสียเอง สิ่งที่ดีที่สุดที่เขาทำได้ในสาขาอภิปรัชญาก็คือศึกษางานของคนเหล่านั้นผู้เคยเป็น และผู้ซึ่งเพราะพวกเขาปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำรงอยู่อย่างเป็นมนุษย์เพียงอย่างเดียวของเขาให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเป็นเพียงมนุษย์และปริมาณความรู้แบบมนุษย์เท่านั้น

1

นั่นคือเธอ

ในการศึกษาปรัชญานิรันดร์กาล เราสามารถเริ่มต้นได้ที่ศีลธรรมจรรยา หรือเริ่มจากจุดสูงสุดด้วยการพิจารณาถึงความจริงในอภิปรัชญา หรือในท้ายที่สุดก็เริ่มต้นที่จุดกึ่งกลางที่จุดรวมศูนย์ความสนใจ ที่ซึ่งจิตใจและสสาร การกระทำและความคิด มีสถานที่พบบันในจิตวิถียามมนุษย์

ประตูลี้ดต่ำกว่าคือที่ซึ่งครูผู้ยึดมั่นอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติ ได้จริงชอบมากกว่า คนอย่างพระพุทธเจ้าโกตามะหาประโยชน์ใดๆ ไม่ได้จากการคาดคะเน และผู้ซึ่งความกังวลหลักคือการดับเพลิงอันน่ากลัวของความโลภ ความขุ่นเคือง และความหลงใหลในใจของมนุษย์โดยผ่านทางประตูที่สูงกว่าบรรดาผู้ที่มัวซีพคิดและคาดเดา คนที่เกิดมาเป็นนักปรัชญาและนักเทววิทยา ประตูกลางให้ทางเข้าแก่ผู้สนับสนุนของสิ่งที่เรียกว่า “ศาสนาทางจิตวิญญาณ” ผู้มีวิจารณ์ญาณลึกซึ้งของอินเดียนูฟีของอิสลาม ผู้เลื่อมใสในคาทอลิกของยุคกลางในช่วงหลัง และในประเพณีโปรเตสแตนต์ คนอย่าง เดงค์ และ แฟรงค์ และ คาสเตลลิโออย่าง เอเวอร์าร์ด และ จอห์น สมิธ และพวกเควกเกอร์แรกๆ และ วิลเลียม ลอว์

โดยผ่านทางประตูกลาง และเพียงเพราะมันเป็นศูนย์กลางที่เราจะเข้าไปในประเด็นสำคัญของหนังสือเล่มนี้ จิตวิทยาของปรัชญานิรันดร์กาลมีแหล่งที่มาในอภิปรัชญาและหัวข้อที่มีเหตุผลในรูปแบบวิถีชีวิตและระบบจริยธรรม เริ่มจากหลักธรรมคำสอนที่จุดกึ่งกลางนี้ มันก็ง่ายสำหรับจิตใจที่จะเคลื่อนย้ายไปในทิศทางใดก็ได้

ในส่วนนี้เราจะจำกัดความสนใจของเราอยู่ที่ลักษณะสำคัญหนึ่งเดียวของจิตวิทยาตามประเพณีนี้ที่สำคัญที่สุด ที่เน้นย้ำมากที่สุดในทุกองค์ประกอบของปรัชญานิรันดร์กาล และเราอาจเพิ่มที่เกี่ยวกับจิตใจน้อยที่สุดเข้าไปด้วย สำหรับหลักคำสอนที่จะแสดงให้เห็นในส่วนนี้เป็นการศึกษาตนเองมากกว่าจิตวิทยาต่อวิทยาศาสตร์ ไม่ใช่ของอัตตาส่วนตัว แต่เป็นของตัวตนตลอดกาลในส่วนลึกของตัวตนเฉพาะและเป็นรายบุคคล และเป็นอย่างเดียว หรืออย่างน้อยก็เกี่ยวข้องกับพื้นหลังอันศักดิ์สิทธิ์บนพื้นฐานของประสบการณ์ตรงของผู้ซึ่งปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จำเป็นของความรู้แบบนั้น การสอนนี้แสดงให้เห็นอย่างรวบรัดที่สุดในสูตรสั้นสกฤต นั่นคือเธอ อาตมัน หรือ ตัวตนที่ไม่ถาวรตลอดกาล เป็นหนึ่งเดียวกับพรหมมัน หลักเกณฑ์ที่แท้จริงของการดำรงอยู่ทั้งหมด และจุดมุ่งหมายสุดท้ายของมนุษย์ทุกคนคือการค้นพบความจริงด้วยตัวเอง ค้นให้พบว่าจริงๆ แล้วเขาคือใคร

ยิ่งพระเจ้าอยู่ในทุกสรรพสิ่งมากเท่าไร พระองค์ก็ยิ่งอยู่ภายนอกมันยิ่งขึ้นเท่านั้น ยิ่งพระองค์อยู่ภายใน ก็อยู่ภายนอกยิ่งขึ้น

เอ็กคาร์ต

เพียงที่อยู่เหนือธรรมชาติ สิ่งอื่นอย่างสิ้นเชิงเท่านั้นที่ไม่เป็นจริงได้โดยไม่ต้องดัดแปลงหรือกลายเป็นสิ่งที่มันอาศัยอยู่ ปรัชญานิรันดร์กาลสอนว่าเป็นที่พึงปรารถนา และจริงๆ แล้วจำเป็นที่ต้องรู้พื้นฐานจิตวิญญาณของสรรพสิ่ง ไม่เพียงภายในวิญญาณเท่านั้น แต่ภายนอกในโลก และเหนือกว่าโลกและวิญญาณในความเป็นสิ่งอื่นที่ดีกว่า “ในสวรรค์” อีกด้วย

แม้พระเจ้าจะอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่พระองค์ก็แสดงให้เห็นเธอเห็นเพียงในส่วนลึกที่สุดและเป็นส่วนกลางที่สุดของวิญญาณของเธอเท่านั้น ประสาทสัมผัสตามธรรมชาติที่สุดครอบงำพระเจ้าไม่ได้ หรือรวมเธอไว้กับท่านก็ได้ ไม่เลยความสามารถในการเข้าใจ ความมุ่งมั่น และความเข้าใจภายในของเธอไปถึงได้เพียงหลังจากพระเจ้าเท่านั้น แต่เป็นสถานที่ที่อยู่อาศัยของท่านในตัวเธอ แต่มีรากหรือความลึกของเธอจากที่ซึ่งความสามารถทั้งหมดนี้ปรากฏออกมาในลักษณะเป็นเส้นจากศูนย์กลาง หรือเป็นสาขาจากสรีระของต้นไม้ ความลึกนี้เรียกว่าศูนย์กลาง ทุนหรือปลายสุดของวิญญาณ ความลึกนี้เป็นเอกภาพ ชั่ววันนิตร์ ผมแทบบอกว่าไม่มีที่สิ้นสุดของวิญญาณของเธอ ในเมื่อมันไม่มีที่สิ้นสุดเสียจนไม่มีอะไรตอบสนองความต้องการของมัน หรือทำให้มันหยุดพักได้นอกจากความไม่มีที่สิ้นสุดของพระเจ้า

วิลเลียม ลอว์

ข้อความที่คัดลอกมานี้ดูเหมือนขัดแย้งกับสิ่งที่เอ่ยมาข้างต้น แต่ความขัดแย้งไม่ได้เป็นอย่างนั้นจริงๆ พระเจ้าภายในและพระเจ้าภายนอกเหล่านี้เป็นแนวคิดในทางทฤษฎีสองแบบซึ่งพิจารณาได้ด้วยความเข้าใจและแสดงออกมาเป็นคำพูด แต่ความเป็นจริงที่แนวคิดเหล่านี้อ้างถึงนั้นตระหนักและประสบไม่ได้นอกจากใน “ส่วนลึกที่สุดและเป็นศูนย์กลางที่สุดของวิญญาณ” และนี่เป็นความจริงของพระเจ้าภายนอกไม่น้อยไปกว่าของพระเจ้าภายใน ถึงแม้ว่าสองแนวคิดทางทฤษฎีนี้จะต้องตระหนักถึง (เพื่อใช้เปรียบเทียบช่องว่าง) ในสถานที่เดียวกัน ธรรมชาติซึ่งเป็นเนื้อแท้ของความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของพระเจ้าภายในนั้นแตกต่างในเชิงคุณภาพจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของพระเจ้าภายนอก และแต่ละอย่างในทางกลับกันแตกต่างจากความเข้าใจของพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกไปพร้อมกัน ในฐานะเป็นตัวตนของผู้สำเหนียกรู้ และในเวลาเดียวกัน (ในถ้อยคำของภักวฑิตตา) ในฐานะเป็น “ที่ซึ่งโลกทั้งหมดนี้ครอบคลุมไปทั่ว”

ตอนที่สเวตาเคตุอายุสิบสองปีเขาถูกส่งไปหาครูคนหนึ่ง ผู้ซึ่งเขาเรียนหนังสือด้วยจนกระทั่งเขาอายุยี่สิบสี่ปี หลังจากเรียนเวดาสทั้งหมดแล้วเขาก็กลับบ้านอย่างเต็มที่ไปด้วยความหยิ่งทะนงในความเชื่อที่ว่าเขาได้รับการศึกษาที่ดีมาอย่างมากมาย และมองหาข้อผิดพลาดอยู่เสมอ

พ่อของเขาบอกเขาว่า “สเวตาเคตุ ลูกพ่อ ลูกผู้เต็มไปด้วยการเรียนรู้ของลูกและช่างดี

ลูกเคยขอความรู้ที่เราได้ยืมสิ่งที่ทนไม่ได้ ที่เราสำเหนียกรู้สิ่งที่สำเหนียกไม่ได้ และรู้ในสิ่งที่รู้ไม่ได้หรือเปล่า”

“อะไรคือความรู้ นั่นครับ” สเวตาเคตุถาม

พ่อของเขตอบว่า “อย่างรู้ทั้งหมดที่รู้เกี่ยวกับดิน เหนียวก้อนหนึ่ง ที่สร้างด้วยดินเหนียว ความแตกต่างมีเพียง ในนาม แต่ความจริงก็คือทั้งหมดนั้นคือดินเหนียว ดังนั้น ลูกของพ่อ นั่นคือความรู้ รู้ว่าเรารู้ทั้งหมด”

“แต่แน่นอนครูผู้นำเคารพนับถือของผมเหล่านี้ ใจ เขาต่อความรู้นี้ ในเมื่อถ้าพวกท่านมีมัน พวกท่านก็จะไม่ ถ่ายทอดมันให้ผม ดังนั้น พ่อครับ พ่อให้ความรู้ นั่นแก่ผม”

“อย่างนั้นก็ได้” พ่อตอบ... และท่านก็พูดว่า “เอา ผลต้นมะเดื่อมาให้พ่อผลหนึ่ง”

“นี่ผลมะเดื่อครับ”

“ผ่ามันออก”

“ผ่าออกแล้วครับ”

“ลูกเห็นอะไรที่นั่น”

“เมล็ดบางส่วนครับ ขนาดเล็กมาก”

“ผ่าเมล็ดหนึ่งออก”

“ผ่าแล้วครับ”

“ลูกเห็นอะไรที่นั่น”

“ไม่เห็นอะไรเลยครับ”

ผู้เป็นพ่อบอกว่า “ลูกพ่อ สาระสำคัญนั้นแสดงถึง ความเป็นต้นมะเดื่อขนาดใหญ่ ในสิ่งนั้นซึ่งเป็นแก่นแท้อัน ละเอียดอ่อนทั้งหมดที่ดำรงอยู่ล้วนมีตัวตนของมันเอง นั่น คือความเป็นจริง นั่นคือตัวตน และเธอ สเวตาเคตุ คือสิ่ง นั้น”

“กรุณา” ลูกชายว่า “บอกผมอีกครั้ง”

“เมื่อเป็นอย่างนั้น ลูกรัก” ผู้เป็นพ่อตอบ และเขา บอกว่า “ใส่เกลือลงในน้ำ แล้วมาหาพ่อเช้าวันพรุ่งนี้”

ลูกชายทำตามที่พ่อบอก
เช้าวันต่อมาพ่อบอกว่า “เอาเกลือที่ลูกใส่ลงในน้ำมา
ให้พ่อ”

ลูกชายมองหามัน แต่ไม่พบ แนนอนในเมื่อเกลือได้
ละลายไปแล้ว

ผู้เป็นพ่อบอกว่า “ลองชิมน้ำจากพื้นผิวของภาชนะดู
เป็นอย่างไรบ้าง”

“เค็ม”

พ่อบอก “ทิ้งน้ำไปเสีย แล้วกลับมาหาพ่ออีกครั้ง”

ลูกชายทำอย่างนั้น แต่เกลือก็ไม่หายไป ในเมื่อเกลือ
คงอยู่ตลอดกาล

จากนั้นพ่อก็บอกว่า “นี่ก็เหมือนกัน ในร่างกายนี้ของลูก
ลูกพ่อ ลูกไม่ได้สัมผัสสิ่งที่เป็นจริง แต่ในความเป็นจริงแล้ว
มันเป็นอย่างนั้น ในสิ่งที่ป็นสาระสำคัญอันละเอียดอ่อน
ทั้งหมดที่ดำรงอยู่มีตัวตนของมันเอง นั่นคือความเป็นจริง
นั่นคือตัวตน และลูก สเวตาเคตุ คือสิ่งนั้น”

จาก *ชานโดกญา อุปนิษัท*

ชายผู้อยากรู้ “สิ่งนั้น” ที่เป็น “เธอ” อาจเริ่มทำงานทางใด
ทางหนึ่งในหนึ่งในสามทาง เขาอาจเริ่มด้วยการมองเข้าไปที่เธอ
ที่จำเพาะเจาะจงของเขาเอง และด้วยกระบวนการ “ตายในความเป็น
ตัวตนของตัวเอง” ตัวตนในการให้เหตุผล ตัวตนในความเต็มใจ ตัวตนใน
ความรู้สึก มาถึงความรู้ของตัวตนในที่สุด เป็นอาณาจักรของพระเจ้าที่อยู่
ภายใน หรือไม่เช่นนั้นเขาก็อาจเริ่มด้วยเธอที่ดำรงอยู่ภายนอกตัวเขาเอง
และอาจพยายามตระหนักถึงพื้นฐานความเป็นเอกภาพกับพระเจ้า ใน
กันและกันและด้วยตัวตนของตัวเองโดยผ่านทางพระเจ้า หรือท้ายที่สุด
(และไม่น่าสงสัยเลยว่านี่เป็นหนทางที่ดีที่สุด) เขาอาจมองหาทางเข้าถึง

จุดสูงสุดทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อว่าเขาจะมาตระหนักถึงพระเจ้า ทางประสบการณ์ในฐานะเป็นสิ่งที่ครั้งหนึ่งเป็นหลักเกณฑ์ของ *เธอ* ของเขาเองและของคนอื่นๆ ทั้งหมด ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต มนุษย์ผู้เข้าใจได้ตัวอย่างสมบูรณ์ทั้งหมดรู้ด้วยกฎเกณฑ์ว่าพระเจ้า “มีอยู่ในส่วนลึกที่สุด และเป็นศูนย์กลางที่สุดของวิญญาณของเขาเอง” แต่ในเวลาเดียวกันเขายังเป็นหนึ่งในคนเหล่านั้น ผู้ในคำพูดของโพธิ์นัส

เห็นทุกสิ่งทุกอย่างไม่ใช่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง แต่ในการเป็น และเห็นตัวเองในคนอื่น สิ่งมีชีวิตแต่ละอย่างบรรจุโลกที่เข้าใจได้ทั้งหมดไว้ในตัวเอง ดังนั้นทั้งหมดคือทุกหนทุกแห่ง แต่ละส่วนอยู่ที่นั่นทั้งหมด และทั้งหมดคือแต่ละส่วน มนุษย์อย่างที่เขาเป็นอย่างตอนนี้จบสิ้นการเป็นทั้งหมดแล้ว แต่เวลาที่เขาจบสิ้นการเป็นบุคคลคนหนึ่ง เขายกตัวเองขึ้นอีกครั้ง และแทรกซึมเข้าไปในโลกทั้งหมด

จากการหยั่งรู้ที่คลุมเครือไม่มากก็น้อยของความเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเป็นพื้นฐานและหลักเกณฑ์ของความหลากหลายทั้งหมดที่ปรัชญาได้แหล่งที่มาของมันมา และไม่ใช่ปรัชญาเท่านั้น แต่วิทยาศาสตร์ธรรมชาติด้วยเช่นกัน ศาสตร์ทั้งหมดในถ้อยคำของไมเยอร์สันคือการตัดทอนลงของความหลากหลายของอัตลักษณ์ การทำให้หนึ่งเดียวภายใน และถัดไปจากจำนวนมากเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เราพบความน่าเชื่อถือที่แผ่เร้นในคำอธิบายความหลากหลายในแง่ของหลักเกณฑ์หนึ่งเดียว

ปรัชญาของอุปนิษัทปรากฏขึ้นอีกครั้ง พัฒนาและเพิ่มคุณค่าขึ้นในภควิทิตา และในที่สุดก็ถูกทำให้เป็นระบบในศตวรรษที่เก้าของยุคสมัยของเราโดยคังกรจารย์ คำสอนของคังกรจารย์ (ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อมกัน) อย่างเป็นการอธิบายอันแท้จริงทั้งหมดของปรัชญา

นรินทร์กาล) ได้สรุปไว้ในความเรียงที่เป็นบทประพันธ์ของท่าน *วิเวกะ-
ชุดาภาณี* (“ยอดเพชรของสติปัญญา”) ข้อความที่ตามมาต่อไปนี้มาจาก
งานที่คัดย่อได้สะดวกและไม่เป็นไปตามทฤษฎี

อาตมอันคือสิ่งที่จักรวาลแผ่กระจายเข้าไปทั่ว แต่ที่ซึ่งไม่มี
อะไรแผ่กระจายเข้าไป ซึ่งทำให้ทุกสรรพสิ่งสว่างสดใส แต่
ก็ทำให้ทุกสรรพสิ่งสว่างสดใสไม่ได้...

ธรรมชาติของความเป็นจริงหนึ่งเดียวต้องเป็นที่รู้
โดยความเข้าใจที่แจ่มชัดของจิตวิญญาณของคนๆ หนึ่งเอง
มันรู้โดยผ่านทางบันทึก (ผู้เรียนรู้) ไม่ได้ เช่นเดียวกับรูปแบบ
ของดวงจันทร์รู้โดยผ่านทางดวงตาของคนๆ หนึ่งเท่านั้น มัน
จะรู้โดยผ่านคนอื่นได้อย่างไร

ผู้ใดนอกเหนือจากอาตมอันที่ปลดปล่อยข้อผูกมัดของ
การกระทำที่โง่เขลา หลงใหล และเห็นแก่ตัวได้

การปลดปล่อยประสบความสำเร็จไม่ได้นอกจากจะ
ตระหนักถึงอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณของบุคคลพร้อมกับ
จิตวิญญาณอันเป็นสากล มันได้มาไม่ว่าจะด้วยโยคะ (การ
ฝึกทางกาย) หรือไม่ก็โดยสังคยะ (ปรัชญาเกี่ยวกับความ
คิด) หรือไม่ก็โดยการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา หรือไม่ก็
เพียงการเรียนรู้...

โรคภัยรักษาให้หายไม่ได้ด้วยการออกเสียงชื่อ
แต่หายด้วยการกินยา การปลดปล่อยไม่ใช่ได้มาด้วยการ
ทวนคำว่า “พรหมมัน” แต่ด้วยการมีประสบการณ์ตรงกับ
พรหมมัน...

อาตมอันคือผู้รู้เห็นจิตใจของแต่ละบุคคลและการทำงาน
ของมัน มันเป็นความรู้ที่แท้จริง...

ชายผู้ฉลาดหลักแหลมคือคนที่เข้าใจว่าแก่นแท้ของพรหมมันและของอาตมันคือความมีสติอย่างสมบูรณ์ และเป็นผู้ตระหนักถึงอัตลักษณ์ที่แท้จริงของมัน อัตลักษณ์ของพรหมมันและอาตมันยืนยงไว้ในต้นฉบับคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์นี้บริบทยุ่ เล่ม...

วรรณะ หลักความเชื่อ ครอบครัว และเชื้อสายไม่มีอยู่ในพรหมมัน พรหมมันไม่มีทั้งชื่อหรือรูปทรง อยู่เหนือความดีเลิศจะและข้อบกพร่อง อยู่เหนือกาลเวลา พื้นที่ และเป้าหมายของประสบการณ์ทางประสาทสัมผัส นั่นคือพรหมมัน และ “เธอคือสิ่งนั้น” ครุ่นคิดถึงความจริงนี้ภายในความตระหนักของเธอ

ยิ่งใหญ่ที่สุด เหนือพลังของคำพูดที่จะแสดงให้เห็น แต่พรหมมันอาจยังเข้าใจได้ด้วยตาที่สว่างไสวอย่างแท้จริง ความเป็นจริงที่บริสุทธิ์ แท้จริง และตลอดกาล นั่นคือพรหมมัน และ “เธอคือสิ่งนั้น” ครุ่นคิดถึงความจริงนี้ภายในการตระหนักรู้ของคุณ...

ความจริงของพรหมมันอาจเข้าใจได้ด้วยสติปัญญา แต่ (แม้ในหมู่ผู้เข้าใจได้ดีมาก) ความต้องการแยกออกมาเป็นส่วนตัวเรียกว่าการปลดปล่อย

มันเป็นความโง่เง่าที่ทำให้เราคิดว่าตัวเองคือร่างกาย อตตะ ปราสาทสัมผัส หรืออะไรก็แล้วแต่ที่ไม่ใช่อาตมัน เขาผู้เป็นชายที่หลักแหลม ผู้เอาชนะความโง่เขลานี้ด้วยการอุทิศตัวให้กับอาตมัน...

เวลาที่คนๆ หนึ่งไล่ตามวิถีทางของโลกหรือวิถีแห่งโลกียะ หรือวิถีทางของประเพณี (ตัวอย่างเช่นเวลาที่เขาเชื่อในพิธีกรรมทางศาสนาและตัวอักษรในคัมภีร์ รวากับว่ามัน

ศักดิ์สิทธิ์ในตัวของมันเอง) ความรู้ถึงความเป็นจริงเกิดขึ้น
ในตัวเขาไม่ได้

คนฉลาดอาจบอกว่าหนทางสามส่วนนี้ก็เหมือนโซ่
เหล็ก ผูกมัดเท้าของเขาผู้ทะเยอทะยานที่จะหนีจากคุก-
บ้านของโลกนี้ของเขา เขาผู้ทำให้ตัวเองเป็นอิสระจากโซ่นั้น
ประสบความสำเร็จในการปลดปล่อย

คังกรจารย์

ในบทบัญญัติปรัชญานิรันดร์กาลของเต๋ามีการยืนยันกรณข้อหนึ่ง
ไม่ได้โน้มน้าวจิตใจน้อยไปกว่าในอุปนิษัต คีตา และงานเขียนของคังกรจารย์
ในความเป็นอัมพันตรภาพที่เป็นสากลของพื้นฐานจิตวิญญาณที่อยู่เหนือ
ธรรมชาติของการดำรงอยู่ทั้งมวล สิ่งที่ตามมาคือบทคัดลอกจากหนึ่งใน
วรรณกรรมคลาสสิกอันยิ่งใหญ่ของเต๋า หนังสือของขงจื้อ ซึ่งส่วนใหญ่ดู
เหมือนจะเขียนประมาณช่วงเปลี่ยนศตวรรษที่สี่และสามก่อนคริสตกาล

อย่าถามว่าหลักปฏิบัติอยู่ในนี้หรือในนั้นหรือเปล่า มันอยู่ใน
สิ่งมีชีวิตทั้งหมด มันเป็นเพราะอย่างนี้เราจึงใช้คำคุณศัพท์ของ
ความสูงสุด ความเป็นสากล และทั้งหมดกับมัน...ได้กำหนด
ไว้ว่าทุกสิ่งควรมีขอบเขตจำกัด แต่ในตัวมันเองไม่มีขอบเขต
จำกัดและไม่มีที่สิ้นสุด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็น
เห็นนั้น หลักการทำให้เกิดความต่อเนื่องของขั้นตอนของมัน
แต่ไม่ใช่ความต่อเนื่องนี้ มันเป็นผู้สร้างเหตุและผล แต่ไม่ใช่
เหตุและผล มันเป็นผู้สร้างการรวมตัวกันและการแยกตัว
จากกัน (การเกิดและการตาย การเปลี่ยนสภาพ) แต่ไม่ใช่
การรวมตัวและการแยกตัวจากกันเอง การดำเนินไปข้าง

หน้าทั้งหมดมาจากมัน และอยู่ภายใต้อิทธิพลของมัน มัน
อยู่ในทุกสรรพสิ่ง แต่ไม่ใช่สิ่งเดียวกับการดำรงอยู่ ในเมื่อ
มันไม่ทั้งถูกแบ่งแยกหรือจำกัด

ขงจื้อ

จากลัทธิเต๋าเราผ่านไปยังศาสนาพุทธมหายาน ซึ่งในตะวันออกไกลเข้ามามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลัทธิเต๋า ยืมมาและสละให้จนกระทั่งทั้งสองลัทธินี้ในที่สุดก็มารวมเข้าด้วยกันเป็นลัทธิเซน ลัทธิเต๋า-พุทธ ที่ซึ่งได้บดคัลดอกต่อไปนี่มา เป็นคัมภีร์ซึ่งผู้ก่อตั้งศาสนาพุทธแบบเซนแนะนำเป็นพิเศษต่อศิษย์เริ่มแรกของท่าน

คนเหล่านั้นผู้ชี้แจงเหตุผลอย่างทะนงตัวโดยไม่เข้าใจความจริงนั้นหลงทางอยู่ในป่าแห่งวิญญาณะ (รูปแบบต่างๆ ของความรู้ที่เกี่ยวข้องกัน) วังไปรอบๆ ที่นี้และที่นั่น และพยายามพิสูจน์ว่าทัศนคติเนื้อแท้ของอัตตาของเขานั้นถูกต้อง

ตัวตนเข้าใจในการตระหนักรู้ลึกที่สุดของคุณแสดงให้เห็นในรูปแบบที่ไม่มีอะไรเจือปนของมัน นี่คือการภาะตะ—การรำ (ตามตัวอักษรก็คือครรภ์-พระพุทธ) ซึ่งไม่ใช่อาณาจักรของคนเหล่านั้นผู้ทุ่มเทให้กับเหตุและผลเท่านั้น...

บริสุทธิ์ในธรรมชาติของมันเอง และเป็นอิสระจากประเภทของการมีที่สิ้นสุดและไม่มีที่สิ้นสุด จิตใจที่เป็นสากลเป็นครรภ์-พระพุทธที่ไม่มีคำบรรยายใดๆ ซึ่งเข้าใจกันผิดๆ ในหมู่สิ่งมีชีวิตที่มีความรู้สึก

ลัทธิเต๋าพุทธ

ธรรมชาติหนึ่ง สมบูรณ์แบบและครอบคลุมไปทั่ว วนเวียน
อยู่ในธรรมชาติทั้งหมด ความเป็นจริงหนึ่ง ครอบคลุมทั้งหมด
เก็บความเป็นจริงทั้งหมดไว้ในตัวมันเอง

พระจันทร์ดวงหนึ่งสะท้อนตัวมันเองที่ไหนก็ตามที่มี
ผืนน้ำ

และพระจันทร์ทั้งหมดในน้ำรวมเข้าไว้ในพระจันทร์
ดวงหนึ่งนั้น

เนื้อหา-ธรรมะ (แท้จริงที่สุด) ของพระพุทธทั้งหมด
เข้าไปในการดำรงอยู่ของฉันเอง

และการดำรงอยู่ของฉันเองพบได้ในการรวมกันกับ
ของพวกเขา....

แสงสว่างภายในอยู่เหนือการสรรเสริญและติเตียน
เช่นเดียวกับพื้นที่ว่างที่ไม่รู้ขอบเขต

แต่มันอยู่แม้แต่ที่นี่ ภายในตัวเรา คงความสงบและ
ความเต็มเปี่ยมของมันไว้เสมอ

มันเป็นเพียงเวลาที่เธอตามล่าหามันเท่านั้นที่เธอ
สูญเสียมัน

เธอยึดมันไว้ไม่ได้ แต่ก็กำจัดมันไปไม่ได้พอๆ กัน

และขณะที่เธอไม่ได้ทั้งสองอย่าง มันดำเนินไปตาม
ทางของมันเอง

เธอคงเงียบและมันพูด เธอพูด และมันเงียบ

ประตูขนาดใหญ่ของจิตกุศลเปิดกว้าง โดยไม่มีสิ่ง
กีดขวางตรงหน้ามัน

ยง-เชีย ต้า-ซิง

ผมไม่มีความสามารถ และนี่ก็ไม่ใช่ที่ที่จะถกกันถึงความแตกต่างทางหลักการระหว่างศาสนาพุทธและฮินดู เอาเป็นว่าเพียงชี้ให้เห็นว่าเวลาที่ท่านยืนยันว่ามนุษย์โดยธรรมชาติแล้ว “ไม่ใช่อาตมัน” นั้นเห็นได้ชัดว่าพระพุทธเจ้าพูดเกี่ยวกับตัวตนส่วนบุคคลและไม่ใช่ตัวตนที่เป็นสากลก็แล้วกัน พวกพรหมมันที่ชอบโต้แย้ง ผู้ปรากฏอยู่ในคัมภีร์บาลีบางฉบับไม่เคยพูดถึงหลักคำสอนของเวทാന്ตเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาตมันและเทวภาพ และการไม่มีตัวตนของอัตตาและอาตมัน สิ่งที่คัมภีร์เหล่านั้นคงไว้และโกตามะปฐิเสศคือธรรมชาติที่เป็นแก่นสารและการคงอยู่ชั่ววันรันดร์ของจิตใจของแต่ละบุคคล “ขณะที่เป็นคนไม่ฉลาดหลักแหลมแสวงหาที่อาศัยของตนตรีในรูปของพิน เขามองหาจิตวิญญาณภายในสกันธา (ผลรวมของสสารและจิตใจซึ่งประกอบขึ้นเป็นจิตใจ-ร่างกายของคนๆ หนึ่ง) ด้วยเช่นกัน” เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของอาตมันที่เป็นพรหมมันนั้นก็เช่นเดียวกับสสารอื่นทางอภิปรัชญาอื่นๆ ส่วนใหญ่ซึ่งพระพุทธเจ้าปฏิเสธจะพูดถึงบนพื้นฐานที่ว่ากรตกกันแบบนั้นไม่มีความโน้มเอียงจะสั่งสอนหรือสร้างความก้าวหน้าให้จิตวิญญาณในหมู่สมาชิกของวัฑวอารามอย่างที่ท่านได้ก่อตั้งขึ้น แต่แม้ว่ามันจะมีอันตรายของมัน แม้ว่ามันอาจกลายเป็นสิ่งที่เป็นที่สนใจที่สุด เหตุก็เพราะว่าในบรรดาสิ่งที่ทำให้ไขว่เขวที่จริงจังที่สุดและสูงส่งที่สุด ความคิดแบบอภิปรัชญานั้นเลื่องไม่ได้ และท้ายที่สุดก็จำเป็น แม้แต่หินยานก็พบสิ่งนี้ และในภายหลังมหายานต้องพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของศาสนาของพวกเขา ระบบจักรวาลวิทยาที่ยอดเยี่ยมและสง่างาม ความคิดที่เป็นไปตามหลักจริยธรรมและทางจิตใจ ระบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานของอุดมคตินิยมที่เข้มงวด และยืนยันว่าจะตัดความคิดเกี่ยวกับพระเจ้าออกไป แต่คุณธรรมและประสบการณ์ทางจิตวิญญาณนั้นมีพลังเกินไปสำหรับทฤษฎีทางปรัชญารวมทั้งภายใต้แรงบันดาลใจของประสบการณ์ตรงด้วย ผู้เขียนคัมภีร์มหายานพบว่าตัวเองใช้ความช่างประดิษฐ์ของเขาทั้งหมดเพื่ออธิบาย

ว่าทำไมตถาคตและพระโพธิสัตว์จึงแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อันไม่มีที่
สิ้นสุดต่อชีวิตที่ไม่มีอยู่จริง ในเวลาเดียวกันพวกท่านก็ขยายขอบข่ายของ
จิตนิยมอวัชยเพื่อจะให้พื้นที่แก่จิตใจอันเป็นสากล รับรองแนวคิดเรื่อง
ความไววิญญานด้วยหลักคำสอนที่ว่าหากชำระให้บริสุทธิ์ จิตใจของแต่ละ
บุคคลจะระบุดตัวเองได้ด้วยจิตสากลหรือพระพุทธ-ครรภ์ และในขณะที่คง
การไม่มีพระเจ้าไว้ก็อ้างว่าจิตสากลที่รับรู้ได้นี้เป็นการตระหนักรู้ภายในของ
พระพุทธเจ้าอันเป็นนิรันดร์ และว่าจิตพระพุทธมีความเกี่ยวข้องกับ “หัวใจ
ที่มีความเห็นอกเห็นใจอันยิ่งใหญ่” ซึ่งต้องการการปลดปล่อยของสัตว์
โลกทั้งหมด และให้พระมหากษัตริย์คุณแก่ทุกคนที่พยายามอย่างจริงจังที่จะ
ให้ได้มาซึ่งจุดสิ้นสุดของมนุษย์ พุทธสัน ๆ ก็คือแม้จะมีคำศัพท์ที่ไม่เป็น
มงคล คัมภีร์มหายานที่ดีที่สุดประกอบด้วยกฎบัญญัติที่แท้จริงของปรัชญา
นิรันดร์กาล—กฎบัญญัติซึ่งในแง่หนึ่ง (อย่างที่เราจะเห็นตอนที่เรามาถึง
ส่วนของ “พระเจ้าในโลก”) สมบูรณ์ยิ่งกว่าสิ่งใด

ในอินเดียเช่นเดียวกับในเปอร์เซีย ความคิดแบบโมฮัมหมัดได้
รับการทำให้ดีขึ้นด้วยหลักคำสอนว่าพระเจ้านั้นดำรงอยู่ในเช่นเดียว
กับเนื้อธรรมชาติ ในขณะที่หลักปฏิบัติแบบโมฮัมหมัดเพิ่มหลักเกณฑ์
ทางศีลธรรมและ “การฝึกฝนทางจิตวิญญาน” เข้าไปด้วยวิธีการที่ว่า
วิญญานได้รับการเตรียมพร้อมสำหรับการพิจารณาใคร่ครวญหรือความรู้
ร่วมกันของพระเจ้า เป็นข้อเท็จจริงที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ว่ากี-นักบุญ
คาเบียร์ ได้รับการกล่าวอ้างว่าเป็นนักศาสนศาสตร์ร่วมกันทั้งโดยมุสลิม
และฮินดู การเมืองของคนเหล่านั้นผู้ซึ่งเป้าหมายอยู่เหนือกาลเวลาและ
มักรักสันติเสมอ เป็นผู้เคารพรูปปั้นของอดีตและอนาคต ในความทรงจำ
ของปฏิภิกิริยาโต้ตอบและความผันแปรแบบยูโทเปีย ที่เป็นผู้ข่มเหงและสร้าง
สงคราม

จงดูเพียงหนึ่งเดียวในทุกสรรพสิ่ง มันเป็นอันดับสองที่พา
เธอหลงทาง

คาเบียร์

กระนั้นความเข้าใจอันลึกซึ้งเกี่ยวกับธรรมชาติของสรรพสิ่งและ
ต้นกำเนิดของความดีและความชั่วนี้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะนักบุญเท่านั้น
แต่เป็นที่รู้จักอย่างคลุมเครือโดยมนุษยทุกคนนั้นได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วโดย
โครงสร้างในภาษาของเราเอง สำหรับภาษา อย่างที่ ริชาร์ด เทเรนซ์ ชีให้
เห็นเมื่อนานมาแล้ว ว่ามัก “ฉลาดกว่า” ไม่เพียงคนสามัญเท่านั้น แต่แม้แต่
คนที่ฉลาดที่สุดของคนเหล่านั้น ผู้ที่พูดมันอีกด้วย บางครั้งมันก็ขัดขวางความ
จริงซึ่งครั้งหนึ่งเคยรู้จักกันดีแต่หลงลืมกันไป ในกรณีอื่นมันยึดเมล็ดพันธุ์
ของความจริงซึ่งแม้มันจะไม่เคยเห็นได้ชัดไว้ก็ตาม อัจฉริยะของผู้สร้างมัน
สังเกตเห็นได้ในชั่วขณะความสุขของการทำนายโชคชะตา” ตัวอย่างเช่น
อย่างที่ ดาร์เมสเดเตอร์ ได้ชี้ให้เห็นว่าสำคัญเพียงไรที่ในภาษาอินโด-ยูโร
เปียนที่รากของความหมาย “สอง” ควรมีความหมายเป็นนัยๆ ถึงความเลว
คำอุปสรรค dys- (อย่างเช่นใน dyspepsia-อาการอาหารไม่ย่อย) และ
ละติน dis- (อย่างเช่นใน dishonorable-น่าอับยศ) ทั้งคู่มาจาก “duo-
คู่หนึ่ง” คำที่มาจากรากศัพท์เดียวกัน bis- ให้ความรู้สึกเหยียดหยามต่อ
คำในภาษาฝรั่งเศสสมัยใหม่อย่าง *bevue* (“blunder-ความผิดพลาด”
ตามตัวอักษรคือ “two-sight-เห็นได้อย่างชัดเจนแม้สิ่งที่ไม่เห็นด้วย
สายตา”) ร่องรอยของ “ที่สองซึ่งพาเธอหลงทาง” นั้นพบได้ใน “dubious-
น่าสงสัย” “doubt-สงสัย” และ *Zweifel*-สงสัย ในเมื่อการสงสัยคือ
สองจิตสองใจ บันยันทิมิสเตอร์หันหน้าไปทั้งสองด้านของเขา และคำ
แสลงสมัยใหม่ของอเมริกันมี “two-timers-คนพูดอย่างทำอย่างหรือนอกใจคนรัก” หลักลมอย่างคลุมเครือและอย่างไม่รู้ตัว ภาษาของเรา
ยืนยันการค้นพบสิ่งลึกลับและป่าวประกาศความชั่วร้ายโดยเนื้อแท้ของ

การแบ่งแยก บังเอิญว่าคำๆ หนึ่งซึ่งศัตรูเก่าแก่ของเรา “สอง” ปรากฏตัวอย่างเด็ดเดี่ยวอีกครั้ง

มันอาจแสดงความคิดเห็นไว้มองเห็นว่าลัทธิของความเป็นเอกภาพในระดับการเมืองเป็นเพียงการนับถือตัวตนเลียนแบบที่ต่ำกว่าของศาสนาแห่งความเป็นเอกภาพที่แท้จริงในระดับส่วนตัวและจิตวิญญาณเท่านั้นเอง ระบบการปกครองแบบเผด็จการให้เหตุผลการมีอยู่ของมันด้วยวิธีการของปรัชญาเอกนิยมทางการเมืองที่ว่ารัฐคือพระเจ้าบนโลกที่รวมกัน ภายใต้การควบคุมอย่างสมบูรณ์ของรัฐศักดิ์สิทธิ์คือความอยู่รอด และทุกวิธีการของการรวมกันแบบนั้นแม้ว่าลึกๆ แล้วจะชั่วร้ายเพียงไรก็ตาม มันก็ถูกต้องและอาจใช้โดยปราศจากศีลธรรมจรรยาใดๆ ได้ เอกนิยมทางการเมืองนี้ในทางปฏิบัตินำไปสู่สิทธิพิเศษที่มากเกินไป และอำนาจสำหรับคนเพียงไม่กี่คน และการกดขี่สำหรับคนมากมายนำไปสู่ความไม่พอใจที่บ้านและสงครามในต่างประเทศ แต่สิทธิพิเศษและอำนาจที่มากเกินไปเป็นจุดยืนของสิ่งยั่วยวน ความละโมภ ความยโสโอหัง และความโหดร้าย การกดขี่ข่มเหงมีผลให้เกิดความหวาดกลัวและความริษยา สงครามก่อให้เกิดความเกลียดชัง ความทุกข์ยากและสิ้นหวัง อารมณ์ทางลบทั้งหมดนั้นเป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ เพียงหัวใจที่บริสุทธิ์และยากแค้นทางจิตวิญญาณเท่านั้นที่จะมาถึงความรู้ร่วมกันของพระเจ้าได้ ดังนั้นความพยายามที่จะกำหนดความเป็นเอกภาพต่อสังคมมากขึ้นกว่าที่สมาชิกแต่ละคนพร้อมจะทำทางจิตใจนั้นแทบเป็นไปไม่ได้สำหรับบุคคลเหล่านั้นที่จะตระหนักถึงความเป็นเอกภาพของพวกเขากับพื้นฐานศักดิ์สิทธิ์ต่อกันและกัน

ในท่ามกลางชาวคริสต์และซูฟี ผู้ซึ่งเราย้อนกลับมาทำงานเขียนของพวกเขาในตอนนี้ ความสนใจอยู่ที่จิตใจของมนุษย์และสาร์ตอะศักดิ์สิทธิ์ของมันเป็นหลัก

ของฉัน ฉันคือพระเจ้า ฉันไม่รู้จักฉันอื่นอีกนอกจากพระเจ้า
ของฉันเอง

นักบุญแคทเธอรีนแห่งเยนัว

ในแง่เหล่านั้นที่วิญญาณไม่เหมือนพระเจ้า มันก็ไม่เหมือน
ตัวมันเองเช่นกัน

นักบุญเบอร์นาร์ด

ฉันจากพระเจ้าหนึ่งไปอีกพระเจ้า จนกระทั่งพวกท่านร้อง
จากฉันในตัวฉัน “โอ้ ฉันคือเธอ”

บายาสิดแห่งบิสตุน

เรื่องเล่าที่บันทึกไว้สองเรื่องเกี่ยวกับนักบุญซุสึนั้นสมควรได้รับการอ้างถึงไว้ที่นี่ “ตอนที่มีคนถามบายาสิดว่าเขาอายุเท่าไร เขาตอบว่า ‘สี่ปี’ พวกเขาบอกว่า ‘เป็นไปได้อย่างไรกัน’ เขาตอบว่า ‘ผมถูกโลกคลุมหน้าจากพระเจ้ามาเจ็ดสิบปี แต่ผมเห็นท่านในระหว่างสี่ปีที่ผ่านมา ระยะเวลาที่คนๆ หนึ่งถูกปกคลุมไว้ไม่ได้เป็นชีวิตของคนๆ นั้น” อีกครั้งที่ใครคนหนึ่งเคาะประตูของนักบุญแล้วร้องว่า “บายาสิดอยู่ที่นี้หรือเปล่า” บายาสิดตอบว่า “มีใครอยู่ที่นี้หรือเปล่านอกจากพระเจ้า”

เพื่อประเมินวิญญาณเราต้องประเมินมันกับพระเจ้า ในเมื่อ
พื้นฐานของพระเจ้าและพื้นฐานของวิญญาณเป็นหนึ่งเดียว
และเหมือนกัน

เอ็กเคิร์ด

วิญญาณครอบครองพระเจ้าโดยพื้นฐานแล้วในธรรมชาติที่
เรียบง่าย และพระเจ้าคือจิตวิญญาณ

รูสส์บร็อก

เพราะแม้ว่าเธอจะจมดิ่งลงไปในการเป็นหนึ่งเดียวของสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ เธอไม่เคยแตะกันบั้งเลย ในเมื่อมันคือแก่นแท้ของ
วิญญาณเองที่เธออ่อนแอเกินกว่าจะเข้าใจอย่างลึกซึ้งใน
ความลึกของผู้สร้างเธอ และที่นี่ คนๆ หนึ่งพูดถึงวิญญาณ
ไม่ได้อีก ในเมื่อเธอสูญเสียธรรมชาติในการเป็นหนึ่งเดียว
กับแก่นแท้ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเธอ ที่นั่นเธอไม่เรียกว่า
วิญญาณอีก แต่เรียกสิ่งมีชีวิตที่วัดไม่ได้

เอ็กเคิร์ต

ผู้รู้และสิ่งที่รู้เป็นสิ่งเดียวกัน ผู้คนธรรมดาๆ จินตนาการว่า
พวกเขาควรเห็นพระเจ้า รวากับว่าพระองค์ยืนอยู่ที่นั่นและ
พวกเขาอยู่ที่นี้ ไม่ได้เป็นอย่างนั้น พระเจ้าและฉัน เราเป็น
หนึ่งเดียวในความรู้

เอ็กเคิร์ต

“ฉันมีชีวิตอยู่ แต่ไม่ใช่ฉัน แต่พระคริสต์ในฉัน” หรือบางทีอาจ
เที่ยงตรงกว่าที่จะใช้กรรมกริยาแล้วบอกว่า “ฉันมีชีวิต แต่ไม่ใช่ฉัน ใน
เมื่อเป็นกฎจักรวาลผู้ดำเนินชีวิตฉัน”—ดำเนินชีวิตฉันอย่างที่น่าแสดง
ดำเนินชีวิตของบพของเขา ในกรณีแบบนั้นแน่นอนนักแสดงเหนือกว่าบพ
ที่เขาแสดงอย่างไม่มีที่สิ้นสุดเสมอ ในที่ที่เกี่ยวข้งกับชีวิตจริงไม่มีตัวละคร
เซคสเปียร์ มีเพียงไศกนาฏกรรมเคโตของแอตติสันเท่านั้น หรือที่บ่อยครั้ง
กว่าก็ เมอร์ซิเยอร์ เปร์ริฌอง ผู้วิปลาส และป่าๆ ของชาร์ลีผู้สำคัญตัวเอง
ผิดว่าเป็น จูเลียส ซีซาร์ หรือเจ้าชายแห่งเดนมาร์ก แต่ด้วยการให้ที่เปี่ยม

ไปด้วยความเมตตา มันอยู่ในอำนาจของบุคคลในการละครทุกคนที่จะทำ
ให้บทพูดที่ต่ำต้อยและโง่งงของเขาออกเสียงเด่นชัดและแปลงร่างอย่างไม่
เป็นธรรมชาติโดยสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้เทียบเทียมกับแกร์ริกค์คนหนึ่ง

โอ้ พระเจ้าของฉัน มันเกิดขึ้นได้อย่างไรในโลกเก่าๆ ที่น่า
สังเวชนี้ พระองค์ยิ่งใหญ่เหลือเกิน แต่ก็ไม่มีใครพบพระองค์
พระองค์เรียกเสียงดังมาก และไม่มีใครได้ยินพระองค์ พระองค์
ใกล้มาก แต่ไม่มีใครรู้สึกถึงพระองค์ พระองค์ให้ตัวเองแก่
ทุกคน แต่ไม่มีใครรู้ชื่อของพระองค์ ผู้คนหนีห่างจากพระองค์
และบอกว่าพวกเขาหาพระองค์ไม่พบ พวกเขาหันหลังให้และ
บอกว่าพวกเขาไม่พบพระองค์ พวกเขาอดหู่ แล้วบอก
ว่าพวกเขาไม่ได้ยินพระองค์

ฮันส์ เดงค์

ระหว่างความลึกลับของคาทอลิกในศตวรรษที่สิบสี่และสิบห้ากับ
แควกเกอร์ของศตวรรษที่สิบเจ็ดมีช่องว่างกว้างขวางของเวลาทำให้น่า
ตกใจในแง่ของศาสนา พร้อมกับสงครามและการประหัตประหารระหว่าง
นิกาย แต่ช่องว่างได้รับการเชื่อมถึงกันโดยผู้คนกลุ่มหนึ่งที่รับช่วงต่อ
กันมา ผู้ซึ่ง รูฟัส โจนส์ ในงานภาษาอังกฤษหนึ่งเดียวที่เขาถึงได้ ซึ่งอุทิศ
ให้กับชีวิตและคำสอนของพวกเขา เรียกว่า “ผู้ปฏิรูปทางจิตวิญญาณ”
เดงค์ ฟรังค์ คาสติลลิโอ ไวเกิล เอเวอร์ราร์ด ผู้ยึดมั่นในปรัชญาของ
เพลโตที่เคมบริดจ์ แม้จะมีการฆาตกรรมและความบ้าคลั่ง แต่การสืบทอด
ผู้เผยแผ่ศาสนายังคงไม่ขาดตอน ข้อเท็จจริงที่ได้พูดไว้ใน *Theologia
Germanica* หนังสือเล่มนั้นซึ่งลูเทอร์สารภาพว่ารักมาก และจากที่ซึ่งเรา
อาจพิจารณาได้จากวิชาชีพของเขา เขาเรียนรู้น้อยมาก ได้รับการเอ่ยถึง
อีกครั้งโดยชาวอังกฤษในระหว่างสงครามกลางเมืองและภายใต้เผด็จการ
ของครอมเวลล์ ประเพณีลึกลับที่ทำให้เป็นอมตะโดยนักปฏิรูปจิตวิญญาณ

โปรเตสแตนต์ได้กลายเป็นแพร่ออกไปอย่างที่มันเป็นในบรรยากาศทางศาสนาของช่วงเวลาที่ จอร์จ ฟ็อกส์ มี “ส่วนเปิด” แรกอันยิ่งใหญ่ และรู้จักกันโดยประสบการณ์ตรง ;

ว่าคนทุกคนรู้แจ้งได้ด้วยแสงศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ และผมเห็นมันส่องผ่านทั้งหมด และว่าพวกเขาที่เชื่อมั่นมันออกมาจากการลวงโทษและมาที่แสงสว่างของชีวิต และกลายเป็นลูกๆ ของมัน และว่าพวกเขาที่เกลียดมันและไม่เชื่อมั่นมันถูกมันตำหนิ แม้พวกเขาจะสารภาพกับพระคริสต์ก็ตาม สิ่งนี้ผมเห็นในส่วนเปิดอันไม่มีอะไรเจือปนของแสงสว่างโดยปราศจากการช่วยเหลือของมนุษย์คนใด เวลานั้นผมไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะพบมันที่ไหนในพระคัมภีร์ แม้ในภายหลังจะพบมันเมื่อค้นหาในพระคัมภีร์ก็ตาม

จากบันทึกประจำวันของฟ็อกส์

หลักคำสอนของแสงสว่างภายในได้รับการวางหลักเกณฑ์ที่แจ่มชัดขึ้นในงานเขียนของเควกเกอร์รุ่นที่สอง “มี” วิลเลียม เพนน์ ได้เขียนไว้ “บางสิ่งบางอย่างใกล้ตัวเรากว่าพระคัมภีร์ ต่อสติปัญญา โลกในหัวใจซึ่งเป็นที่มาของคัมภีร์ทั้งหมด” และไม่นานต่อจากนั้น โรเบิร์ต บาร์เคลย์ มองหาวิธีอธิบายประสบการณ์ตรงของเธอว่าคือสิ่งนั้นในแง่ของศาสนศาสตร์ ออกัสตินเนียน ซึ่งแน่นอนต้องขยายออกไปและตัดตอนเป็นอย่างมากก่อนที่มันจะเข้ากับข้อเท็จจริงได้ เขาประกาศในบทวิทยานิพนธ์อันมีชื่อเสียงของเขาว่ามนุษย์คือสิ่งมีชีวิตที่ตกลงมา ไม่มีความสามารถทำความดีนอกเสียจากเข้าร่วมกับแสงศักดิ์สิทธิ์ แสงศักดิ์สิทธิ์นี้คือพระคริสต์ภายในวิญญาณของมนุษย์ และเป็นสากลพอๆ กับเมล็ดพันธุ์ของบาป มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนนอกศาสนาเช่นเดียวกับคริสเตียนจะได้รับมอบแสงสว่างภายใน แม้ว่าพวกเขาอาจไม่รู้อะไรเกี่ยวกับประวัติภายนอกของชีวิตพระคริสต์

ก็ตาม เหตุผลก็คือความชอบธรรมนั้นมีไว้สำหรับผู้ที่ไม่ต่อต้านแสงสว่าง
ภายในและยินยอมให้มีการเกิดใหม่ของความศักดิ์สิทธิ์ภายในพวกเขา

ความดีไม่จำเป็นต้องเข้ามาในวิญญาณ ในเมื่อมันอยู่ที่นั่น
อยู่แล้ว เพียงแต่มองไม่เห็นเท่านั้นเอง

Theologia Germanica

เวลาที่พิจารณาสรรพสิ่งนับหมื่นในความเป็นหนึ่งเดียวของ
มัน เราย้อนกลับไปจุดเริ่มต้นและคงอยู่ในที่ที่เราอยู่
เสมอ

เชน ท'เชน

เป็นเพราะเราไม่รู้ว่าเราคือใคร เพราะเราไม่ตระหนักว่าอาณาจักร
ของสวรรค์อยู่ในตัวเรา เราจึงเชื่อในสิ่งโง่เง่าโดยทั่วไป บ่อยครั้งที่
ไร้เหตุผล บางครั้งในรูปแบบอาชญากรรมที่มีลักษณะนิสัยเป็นมนุษย์
อย่างยิ่ง เราได้รับการไถ่บาป เราได้รับการปลดปล่อยและรู้แจ้งโดยการ
ตระหนักถึงความดีที่ไม่เคยรู้มาก่อนซึ่งอยู่ในตัวเราแล้ว โดยการกลับ
ไปยังพื้นฐานชั่ววันจันทร์ของเราและคงอยู่ในที่ที่เราอยู่เสมอมาโดยไม่รู้ตัว
เพลโตพูดในลักษณะเดียวกันตอนที่เขาบอกว่าใน *Republic* ว่า “ความ
ดีงามของสติปัญญานั้นยิ่งกว่าอะไรอื่นประกอบด้วยพื้นฐานศักดิ์สิทธิ์และ
คงอยู่เสมอ” และใน *Theaetetus* เขาสร้างประเด็นซึ่งคนอื่น ๆ ผู้ฝึกฝน
ศาสนาทางจิตวิญญาณได้ยืนยันบ่อยๆ ว่าเพียงการเปลี่ยนแปลงเหมือน
พระเจ้าเท่านั้นที่เรารู้จักพระเจ้าได้ และเพื่อกลายเป็นเหมือนพระเจาก็คือ
คิดว่าตัวเราเป็นสิ่งที่เดียวกับองค์ประกอบศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจริงๆ แล้วประกอบ
ขึ้นเป็นธรรมชาติสำคัญของเรา แต่ในความเขลาโดยสมัครใจของเรา เรา
เลือกที่จะคงไม่รู้ตัว

พวกเขากำลังอยู่บนเส้นทางไปสู่ความจริง ผู้ซึ่งจับกุมพระเจ้า
โดยวิถีทางของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แสงสว่างโดยแสงสว่าง

ฟีโล

ฟีโลเป็นผู้สนับสนุนศาสนาอีลิปเฮเลนีสติก ตามที่โปรเฟสเซอร์
กูตินฟ์แสดงให้เห็นว่าเติบโตท่ามกลางพวกยิวที่กระจัดกระจายระหว่าง
200 ปีก่อนคริสตกาลกับคริสต์ศักราช 100 การตีความหนังสือห้าเล่มแรก
ของพระคัมภีร์เสียใหม่ในแง่ของระบบอภิปรัชญาที่มาจากเพลโต นีโอ-
ไพทาโกเรียน และลัทธิสโตอิก ฟีโลเปลี่ยนแปลงอุตวิสัยฐานทั้งหมด
รวมทั้งเทพเจ้าส่วนตัวแบบที่เกือบเป็นมานุษยรูปนิยมของคัมภีร์เก่าใน
ศาสนาคริสต์ไปเป็นจิตใจที่ไม่มีอะไรเจือปนของปรัชญานิรันดร์กาลซึ่ง
อยู่ภายใน-เหนือธรรมชาติ แต่แม้จากบทคัดลอกดั้งเดิมและยิวโบราณที่
เครื่องศาสนาแต่เพียงภายนอกของศตวรรษสำคัญๆ ซึ่งได้รู้เห็นการเริ่มต้น
ครั้งแรกของศาสนาคริสต์และการทำลายวิหารที่เยรูซาเล็ม พร้อมกับการ
เผยแผ่หลักคำสอนทางศาสนาของฟีโล แม้จากผู้ปกป้องกฎหมาย เรา
ก็ยังได้ยืนยันการกล่าวถึงความเชื่อลึกลับทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญอยู่ดี
ฮิลเลล ผู้นำศาสนายิวผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งคำสอนเกี่ยวกับมนุษยธรรมและความ
รักของพระเจ้าและมนุษย์อ่านเหมือนเวอร์ชันก่อนหน้าที่หยาบกว่าของบท
เทศนาคำสอนบางบทที่ระบุว่ามีความพุดที่เอื้อต่อที่ชุมนุมผู้คนในลานของ
วิหาร “ถ้าฉันอยู่ที่นี้” (เป็นเยโฮวาผู้พุดโดยผ่านปากของผู้เผยแพร์ของ
ท่าน) “ทุกคนอยู่ที่นี้ ถ้าฉันไม่อยู่ที่นี้ ไม่มีใครอยู่ที่นี้”

ผู้เป็นที่รักคือทั้งหมดในทั้งหมด คนรักเพียงปกปิดท่านไว้
ผู้เป็นที่รักคือทั้งหมดที่มีชีวิตอยู่ คนรักคือสิ่งที่ตายแล้ว

จาลาล-ฮุดดิน รูมี

มีจิตวิญญาณในวิญญาณ ไม่ถูกกาลเวลาและเนื้อหนังล่อง
ล้า หลั่งไหลจากจิตวิญญาณ ยังคงอยู่ในจิตวิญญาณ ตัวมัน
เองเป็นจิตวิญญาณทั้งหมด ในหลักเกณฑ์นี้คือพระเจ้า เขียว
เขียวอยู่เสมอ มีดอกผลในความเบิกบานและรุ่งโรจน์ของตัวตน
ที่แท้จริงของท่านอยู่เสมอ บางครั้งผมเรียกหลักเกณฑ์นี้ว่า
ที่อยู่อาศัยของวิญญาณ บางครั้งเรียกแสงของจิตวิญญาณ
ในไม่ช้าผมบอกว่ามันเป็นประกายไฟ แต่เวลานี้ผมบอกว่า
มันยกระดับขึ้นสูงกว่าสิ่งนี้และสิ่งนั้น เหมือนสวรรค์ยกระดับ
ขึ้นสูงเหนือโลก ดังนั้นเวลานี้ผมให้ชื่อมันในรูปแบบที่สูงส่ง
กว่า... มันเป็นอิสระจากทุกชื่อและปราศจากรูปทรงทั้งหมด
มันเป็นหนึ่งเดียวและเรียบง่าย เหมือนเช่นพระเจ้าเป็นหนึ่ง
เดียวและเรียบง่าย และไม่มีใครเห็นมันได้ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด

เอ็ดคาร์ด

สูตรหายๆ บางอย่างของหลักเกณฑ์ปรัชญารัตนจักรกาลพบได้
ในระบบความคิดของผู้คนในโลกที่ไร้อารยธรรมและที่เรียกว่ายังป่าเถื่อน
ตัวอย่างเช่นในท่ามกลางพวกเมารี มนุษย์ทุกคนได้รับการมองว่าเป็น
ส่วนประกอบของธาตุสี่อย่าง หลักเกณฑ์ศักดิ์สิทธิ์ตลอดกาลซึ่งเป็นที่รู้จัก
กันว่าทอยโฮราอัดดาซึ่งหายไปในตอนที่ยา-เงา-ภูตผีหรือจิตวิญญาณซึ่ง
อยู่รอดจากการตาย และท้ายที่สุด ร่างกาย ในหม้อดินเขียนแดงเผ่า
โอกลาลา ส่วนสำคัญของสิ่งศักดิ์สิทธิ์เรียกสิคาน และสิ่งนี้มองว่าเป็นสิ่ง
เดียวกับทัน หรือเนื้อแท้อันศักดิ์สิทธิ์ของโลก พื้นฐานอื่นของต้นตอคือ
เนกิ หรือบุคลิกภาพ และนิยา หรือวิญญาณที่จำเป็นสำหรับชีวิต หลัง
การตายสิคานจะกลับเข้าร่วมกับพื้นฐานอันศักดิ์สิทธิ์ของทุกสรรพสิ่ง แต่
เนกียังคงอยู่ในโลกภูตผีของปรากฏการณ์ทางวิญญาณ และนิยาหายไป
ในจักรวาลของสสาร

ในแง่ที่ว่าไม่มีสังคมที่ “ปาเถื่อน” ในศตวรรษที่ยี่สิบ เราจะตัดความเป็นไปได้ของอิทธิพลที่ได้มาหรือยืมมาจากวัฒนธรรมที่สูงกว่าได้หรือไม่ ผลก็คือเราไม่มีสิทธิที่จะถกเถียงจากปัจจุบันถึงอดีต เหตุก็เพราะคนปาเถื่อนในปัจจุบันมีปรัชญาที่เข้าใจกันในวงจำกัดที่เชื่อว่าพระเจ้ามีองค์เดียวพร้อมกับเอกเทวนิยมที่ว่าบางครั้ง “นั่นคือเธอ” ในรูปแบบต่างๆ กัน เราไม่มีสิทธิอนุมานแบบผ่านๆ ว่าผู้คนช่วงหลังของยุคหินหรือยุคใช้หินหยาบๆ เป็นเครื่องมือนั้นมีทัศนคติคล้ายคลึงกัน

ที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์กว่า พอฟังขึ้นอย่างแท้จริงกว่าคือการสรุปซึ่งอาจดึงมาจากสิ่งที่เรารู้เกี่ยวกับปรัชญาและจิตวิทยาของเราเอง เรารู้ว่าจิตใจของมนุษย์พิสูจน์ให้เห็นด้วยตัวเองว่าทำอะไรได้นับตั้งแต่โง่เง่าไปจนถึงทฤษฎีควอนตัม จาก *Mein Kampf* และลัทธิชาตินิยมไปจนถึงความสูงส่งของ ฟิลิป เนรี จากอภิปรัชญาถึงปริศนาอักษรไขว้ การเมืองของการใช้อำนาจและ *พิธีกรรมทางศาสนาแบบเคร่งขรึม* เราคิดว่าจิตใจของมนุษย์สัมพันธ์กับสมองของมนุษย์ในบางรูปแบบ และเรามีเหตุผลที่ค่อนข้างดีเพื่อสนับสนุนว่าไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใดๆ ในขนาดและโครงสร้างของสมองมนุษย์อย่างถาวรมาหลายพันปีแล้ว ผลก็คือมันดูเหมือนสมเหตุสมผลที่จะอนุมานว่าจิตใจของมนุษย์ในอดีตที่ห่างไกลนั้นมีความสามารถในการกิจกรรมมากมายและหลากหลายประเภทและหลายระดับพอๆ กับจิตใจของเราในปัจจุบัน

แต่แน่นอนว่ากิจกรรมที่มากมายที่กระทำโดยจิตใจบางอย่างในปัจจุบันไม่กระทำโดยจิตใจใดๆ เลยในอดีตที่ห่างไกล ความคิดบางอย่างคิดไปไม่ถึงอย่างแท้จริงนอกจากในแง่ของภาษาที่เหมาะสมและภายในกรอบของระบบการจัดประเภทที่เหมาะสม ที่ซึ่งเครื่องมือจำเป็นเหล่านี้ไม่มีอยู่ แนวคิดในเรื่องนี้ไม่แสดงออกและไม่แม้แต่คิดไปถึง นี่ไม่ใช่ทั้งหมดอีกเหมือนกัน สิ่งที่จะกระตุ้นให้พัฒนาเครื่องมือของการคิดบางประเภทไม่ได้มีอยู่เสมอไป นับเป็นเวลายาวนานในประวัติศาสตร์และก่อนประวัติศาสตร์

ที่ดูเหมือนว่าชายและหญิงนั้นแม้มีความสามารถอย่างสมบูรณ์ที่จะทำ
อย่างนั้น แต่ก็ไม่ต้องการให้ความสนใจต่อปัญหา ซึ่งบรรพบุรุษของ
พวกเขาพบว่าน่าสนใจเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่นไม่มีเหตุผลใดที่จะ
อนุมานว่าระหว่างศตวรรษที่สิบสามและสิบสองจิตใจมนุษย์ผ่านการ
เปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการใดๆ เมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลง เอาเป็น
ว่าในโครงสร้างทางร่างกายของเท้าม้า ระหว่างระยะเวลาทางธรณีวิทยาที่
ยาวนานกว่าอย่างเทียบกันไม่ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือมนุษย์ย้ายความสนใจ
ของพวกเขาจากบางด้านของความจริงไปด้านอื่นบางด้าน ผลในท่ามกลาง
สิ่งอื่นคือการพัฒนาของวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ แนวคิดและความเข้าใจ
ของเราส่วนใหญ่ขึ้นำด้วยความตั้งใจของเรา เราตระหนักถึง และเราคิด
เกี่ยวกับสรรพสิ่งด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งที่เรายากเห็นและเข้าใจ ที่
ซึ่งมีความตั้งใจก็มีหนทางทางสติปัญญาเสมอ ความสามารถของจิตใจ
มนุษย์ยิ่งใหญ่อ่างแทบไม่มีขอบเขต อะไรก็ตามที่เราตั้งใจจะทำ ไม่ว่า
จะเป็นเรื่องของความรู้โดยรวมของพระเจ้า หรือเพื่อผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าที่
ทำงานด้วยตัวเอง เราทำได้ราบไ้ดที่ความตั้งใจรุนแรงและยังยืนเพียงพอ
ชัดเจนว่าหลายสิ่งหลายอย่างที่มนุษย์สมัยใหม่เลือกที่จะให้ความสนใจถูก
บรรพบุรุษของพวกเขา มองข้าม ผลก็คือเครื่องมือสำหรับคิดอย่างแจ่มชัด
และอย่างมีผลดีมากมายเกี่ยวกับสรรพสิ่งเหล่านั้นยังคงไม่มีการสร้างสรรค์
ขึ้น ไม่เพียงในระหว่างช่วงเวลาก่อนประวัติศาสตร์เท่านั้น รวมถึงในช่วง
เริ่มต้นของยุคใหม่เช่นกัน การขาดแคลนคำศัพท์ที่เหมาะสมและกรอบ
อ้างอิงที่เพียงพอ รวมทั้งการขาดแคลนความต้องการที่รุนแรงและยังยืน
ที่จะสร้างเครื่องมือความคิดที่จำเป็นเหล่านี้ นี่ก็คือเหตุผลสองอย่างที่เพียงพอ
ว่าทำไมไม้ศักราบอันแทบไม่มีที่สิ้นสุดของจิตใจมนุษย์ยังคงทำให้เป็น
จริงไม่ได้มาอย่างยาวนาน อีกอย่างที่สำคัญ และในระดับของมันเป็น
เหตุผลที่ตรงประเด็นพอๆ กัน: ความคิดส่วนใหญ่ของโลกที่เป็นต้นแบบ
และมีผลดีมากมายกระทำโดยผู้คนที่มีความอ่อนแอทางร่างกายและ
พฤติกรรมทางจิตใจที่ไม่ขึ้นอยู่กับการเป็นจริงอย่างสิ้นเชิง เหตุที่เป็น

อย่างนี้ และเหตุที่คุณค่าของความคิดบริสุทธิ์ ไม่ว่าจะทางทฤษฎีวิเคราะห์ หรืออย่างสมบูรณ์ได้รับการยอมรับอย่างชัดเจนไม่มากนักในทุกหนทุกแห่ง มีการจัดเตรียมให้นักคิดได้รับการปกป้องจากความเครียดโดยทั่วไปและความเครียดจากชีวิตในสังคม โดยสังคมอารยะทุกหนทุกแห่ง และยังคงทำอย่างนั้น อาศรม วิหาร วิทยาลัย สถาบันการศึกษา และห้องทดลองการวิจัย บาทหลวง ทูตสวรรค์ที่บริจาค การอุปถัมภ์ และเงินช่วยเหลือที่มาจากเงินของผู้เสียภาษี เหล่านั้นคือเครื่องมือสำคัญที่ใช้อย่างเป็นล่ำเป็นสันเพื่อคงสิ่งหายาก ความคิดลึกซึ้งทางศาสนา ปรัชญา ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์เหล่านั้นไว้ในสังคมดั้งเดิมหลายๆ แห่ง ปัจจัยแวดล้อมนั้นยากลำบากและไม่มีความมั่งคั่งส่วนเกิน คนที่เกิดขึ้นมาเพื่อครุ่นคิดอย่างลึกซึ้งต้องเผชิญกับการดิ้นรนต่อสู้เพื่ออยู่รอดและเพื่อความเหนือกว่าทางสังคมโดยปราศจากการปกป้องคุ้มครอง ผลในกรณีส่วนใหญ่ก็คือถ้าเขาไม่ตายตั้งแต่อายุน้อยก็วุ่นวายอย่างมากเพียงเพื่อคงมีชีวิตอยู่เพื่ออุทิศความสนใจของเขาต่อสิ่งอื่น เวลาที่เกิดขึ้นปรัชญาที่เหนือกว่าจะเป็นของคนที่มีมือทำอย่างเด็ดเดี่ยวและชอบเข้าสังคม

ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นแสงสว่างบางอย่าง เป็นความจริงที่ว่ามันหม่นมัว และเพียงชี้ให้เห็นเท่านั้น ถึงปัญหาของการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่มีที่สิ้นสุดของปรัชญานิรันดร์กาล ในอินเดียคัมภีร์มองกันว่าไม่ใช่เป็นการเผยให้เห็นบางส่วนของประวัติศาสตร์ แต่เป็นคำสอนตลอดกาลที่คงอยู่จากไม่มีที่สิ้นสุดถึงไม่มีที่สิ้นสุด แม้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับมนุษย์หรือการดำรงอยู่แบบมีตัวตนและไม่มีตัวตนใดๆ ก็แล้วแต่ที่ควบคุมด้วยเหตุผล ทัศนคติคล้ายๆ กันแสดงออกโดยอริสโตเติล ผู้มองความจริงพื้นฐานของศาสนาว่าไม่มีที่สิ้นสุดและทำลายไม่ได้ มีช่วงเวลาขึ้นและลง (“ทางอ้อม” หรือวงจรที่แท้จริง) ของความก้าวหน้าและถอยหลัง แต่ความจริงที่ยิ่งใหญ่ของพระเจ้าในฐานะเป็นผู้มีอำนาจแรกของจักรวาลซึ่งเข้าร่วมกับความศักดิ์สิทธิ์ของท่านเป็นสิ่งที่รับรู้กันอยู่เสมอ ในแง่ของสิ่งที่เรารู้เกี่ยวกับมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ (และสิ่งที่เรา

รู้ก็รวมกันเป็นไม่รู้อะไรมากไปกว่าเศษหินแตกๆ สองสามชิ้น รูปเขียนจำนวนหนึ่ง รูปวาดและรูปสลัก) และสิ่งที่เราอาจอ้างถึงได้อย่างถูกต้องตามเหตุและผลจากสิ่งอื่น สาขาความรู้ที่มีบันทึกไว้ได้ดีกว่า เราคืออะไรที่คิดถึงหลักคำสอนดั้งเดิมเหล่านี้ ทศนคติส่วนตัวของผมก็คือมันอาจถูกต้อง เรารู้ว่าการคิดใคร่ครวญโดยกำเนิดในขอบเขตของทั้งความคิดเชิงวิเคราะห์และความคิดเชิงบูรณาการได้ปรากฏขึ้นในจำนวนพอสมควรทีเดียว และในช่วงเวลาบ่อยครั้งตลอดประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ ดังนั้นจึงมีเหตุผลทั้งหมดที่จะอนุมานว่ามันปรากฏขึ้นก่อนมีการบันทึกประวัติศาสตร์การที่คนจำนวนมากเหล่านี้ตายตั้งแต่อายุน้อยหรือแสดงความสามารถพิเศษของตัวเองไม่ได้ นั่นเป็นเรื่องแน่นอน แต่พวกเขาสองสามคนต้องอยู่รอดมาแน่ๆ ในบริบทนี้สำคัญอย่างยิ่งที่ในท่ามกลางคนป่าเถื่อนร่วมสมัยมากมายมีการพบแบบแผนความคิดสองอย่าง แบบแผนที่รู้จักกันในวงจำกัด (มักเป็นความเชื่อว่าพระเจ้ามีองค์เดียว พร้อมกับความเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวไม่เพียงมีอำนาจ แต่มีความดีงามและฉลาดหลักแหลม) สำหรับผู้ถูกพาไปให้รู้จักสองสามคน ไม่มีเหตุผลใดที่จะอนุมานว่าสภาพแวดล้อมสำหรับผู้คนยุคก่อนประวัติศาสตร์ยากลำบากกว่าของคนป่าเถื่อนร่วมสมัย แต่ถ้านับถือพระเจ้าองค์เดียวที่ลึกลับ ซึ่งดูเหมือนว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติของนักคิดโดยกำเนิดนั้นเป็นไปได้ในสังคมป่าเถื่อนยุคใหม่ สมาชิกส่วนใหญ่ยอมรับปรัชญาประเภทที่นับถือพระเจ้าหลายองค์ที่ดูเหมือนว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติสำหรับคนที่ชอบลงมือทำมากกว่าครุ่นคิด หลักคำสอนลึกลับแบบเดียวกันอาจเป็นกระแสหลักในสังคมยุคก่อนประวัติศาสตร์ เป็นความจริงที่ว่าหลักคำสอนลึกลับสมัยใหม่อาจมาจากวัฒนธรรมที่สูงกว่า แต่ความจริงสำคัญยังคงอยู่ที่ว่าถ้ามันรับมาแบบนั้นมันก็ยังมีความหมายสำหรับสมาชิกบางคนของสังคมดั้งเดิมและมองว่ามีค่าพอที่จะคงเก็บรักษาไว้อย่างระมัดระวัง เราได้เห็นแล้วว่าแนวคิดมากมายคาดคิดกันไปไม่ถึง เว้นเสียแต่จะมีคำศัพท์และกรอบอ้างอิงที่เหมาะสม แต่ความคิดพื้นฐานของปรัชญานิรันดร์กาลอาจสร้าง

ขึ้นได้ในศัพท์ธรรมดาๆ รวมทั้งประสบการณ์ซึ่งความคิดนั้นอ้างถึงและจริง ๆ แล้วต้องมีโดยตรง ทั้งยังต้องแยกจากคำศัพท์อื่นได้อย่างสิ้นเชิง การเริ่มต้นและการบำบัดแปลงๆ ที่ให้กับเด็กค่อนข้างเล็ก ผู้ซึ่งมักได้รับผลกระทบอย่างลึกซึ้งและถาวรจากประสบการณ์เหล่านี้ เราไม่มีเหตุผลใดที่จะทักท้วงเอาว่าสิ่งที่เกิดขึ้นต่อคนที่มีคำศัพท์น้อยในเวลานี้ไม่ได้เกิดขึ้นในยุคโบราณอันห่างไกล ในโลกสมัยใหม่ (อย่างที่ วอนห์ และ เทเรเฮิร์น และ เวิร์ดเวิร์ท ในหมู่คนอื่น ๆ ได้บอกเรา) เด็กมีแนวโน้มที่จะผ่านพ้นการตระหนักรู้โดยตรงพื้นฐานหนึ่งของสรรพสิ่ง ในเมื่อพฤติกรรมความคิดเชิงวิเคราะห์นั้นสำคัญมากต่อการหยั่งรู้ในการคิดแบบบูรณาการ ไม่ว่าจะในระดับ “จิตใจ” หรือจิตวิญญาณ การหมกมุ่นทางจิตใจอาจและบ่อยครั้งเป็นเครื่องกีดขวางสำคัญของความเชื่อเรื่องจิตและวิญญาณ ในสังคมดั้งเดิม (และอาจเป็นไปได้ว่าในอดีตที่ห่างไกลด้วย) มีการหมกมุ่นกับความคิดทางพลังจิตอยู่มาก รวมทั้งผู้มีความสามารถทางด้านนี้อีกด้วย แต่คนสองสามคนอาจพยายามเข้าหาประสบการณ์ทางจิตวิญญาณที่แท้จริงโดยผ่านทางการใช้พลังจิต อย่างเช่นแม่ในสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ คนสองสามคนพยายามออกมาจากความหมกมุ่นกับสสารที่มีอำนาจเหนือกว่า และโดยผ่านทางนิสัยที่มีอำนาจเหนือกว่าของการคิดเชิงวิเคราะห์ไปที่ประสบการณ์ตรงของพื้นฐานทางจิตวิญญาณของสรรพสิ่ง

เช่นนั้นคือเหตุผลสั้นมากๆ ที่ทำให้คิดว่าประเพณีทางประวัติศาสตร์ของตะวันออกและประเพณีคลาสสิกสมัยโบราณของเราเองนั้นอาจเป็นจริง น่าสนใจที่พบว่าอย่างน้อยนักชาติพันธุ์วิทยาร่วมสมัยผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งของเราเห็นด้วยกับอริสโตเติลและผู้ศึกษาคัมภีร์เวदान (The Vedantists) ดร.พอล แรตติน เขียนไว้ใน *Primitive Man as Philosopher* ของเขาว่า “ชาติพันธุ์วิทยาดั้งเดิมไม่ใช่อะไรอื่นนอกจากความกระตือรือร้นและความพยายามที่ค่อนข้างจะไม่จำเป็นต่อการนำเอาทฤษฎีวิวัฒนาการของดาร์วินไปใช้กับความจำเป็นในประสบการณ์ทางสังคม” และเขาเสริมว่า “ไม่มีความก้าวหน้าใดในทางชาติพันธุ์วิทยา

จะสัมฤทธิ์ผลจนกว่านักวิชาการกำจัดความคิดแปลกๆ ที่ว่าทุกสิ่งมีประวัติศาสตร์ไปเสียตลอดกาล จนกว่าพวกเขาจะตระหนักว่าความคิดบางอย่างและกรอบความคิดบางอย่างเป็นที่สุดสำหรับมนุษย์ในฐานะสิ่งมีชีวิตทางสังคมพอๆ กับปฏิกิริยาทางสรีรวิทยาบางอย่างเป็นที่สุดสำหรับเขาในฐานะสิ่งมีชีวิตทางชีวภาพ” ในท่ามกลางกรอบความคิดอันเป็นที่สุดนี้ในทัศนคติของ ดร.แรดติน คือเอกเทวนิยม ลัทธิเอกเทวนิยมดังกล่าวมักจะไม่น่าแปลกใจกว่าการรับรู้ถึงอำนาจมืดและอำนาจอันชั่วร้ายเพียงหนึ่งเดียวที่ปกครองโลก แต่บางครั้งมันอาจเป็นไปตามหลักจริยธรรมและทางจิตใจอย่างแท้จริง

ความคลั่งไคล้ในเรื่องของประวัติศาสตร์และลัทธิยูโทเปียเกี่ยวกับการพยากรณ์ของศตวรรษที่สิบเก้ามีแนวโน้มจะทำให้ดวงตามืดบอดต่อความจริงที่ถาวรของความเป็นนิรันดร์แม้กับนักคิดที่ฉลาดหลักแหลมที่สุด ดังนั้นเราจึงพบ ที่ เอช กรีน เขียนถึงการรวมกันอันลึกลับราวกับว่ามันเป็นกระบวนการวิวัฒนาการและไม่ใช่อะไรที่หลักฐานทั้งหมดดูเหมือนจะแสดงให้เห็นว่าเป็นสภาวะที่คนเราในฐานะมนุษย์มีความสามารถที่จะตระหนักได้เสมอ “ระบบชีวิตของสัตว์ซึ่งมีประวัติศาสตร์อยู่ในเวลาค่อยๆ กลายเป็นตัวขับเคลื่อนของจิตสำนึกที่สมบูรณ์ชั่วนิรันดร์ ซึ่งในตัวมันเองมีประวัติศาสตร์ไม่ได้ แต่เป็นประวัติศาสตร์ของกระบวนการซึ่งระบบชีวิตของสัตว์กลายเป็นตัวขับเคลื่อนของมัน” แต่ในความเป็นจริงมันเป็นเพียงในแง่ของความรู้ที่อยู่รอบนอกที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง ปราศจากเวลาที่ล่วงเลยไปมาก รวมทั้งการสะสมทักษะและข้อมูลก็อาจมีแต่ความรู้ที่ไม่สมบูรณ์เกี่ยวกับโลกแห่งวัตถุ แต่การตระหนักรู้โดยตรงของ “จิตสำนึกที่สมบูรณ์ชั่วนิรันดร์” ซึ่งเป็นพื้นฐานของโลกแห่งวัตถุบางครั้งก็เป็นไปได้ที่มนุษย์บางคนทำให้เป็นจริงในแทบทุกขั้นตอนของการพัฒนาตนเองตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของประวัติศาสตร์การแข่งขัน

2

ธรรมชาติของพื้นฐาน

จุดเริ่มต้นของเราคือหลักเกณฑ์ทางจิตวิญญาณ “นั่นคือเธอ” คำถามที่เวลานี้แสดงตัวเองให้เห็นตามธรรมชาติเป็นทางอภิปราย อะไรคือสิ่งนั้นที่เธอพบได้ว่าคล้ายกับมัน

ต่อสิ่งนี้ปรัชญานิรันดร์กาลที่พัฒนาไปอย่างสมบูรณ์ให้คำตอบพื้นฐานเดียวกันตลอดเวลาและในทุกสถานที่ พื้นฐานศักดิ์สิทธิ์ของการดำรงอยู่ทั้งหมดเป็นความสมบูรณ์อย่างแท้จริงทางจิตวิญญาณ พรรณนาไม่ได้ในแง่ความคิดที่สับสนไม่ตรงไปตรงมา แต่ (ในสถานการณ์บางอย่าง) มีแนวโน้มที่มนุษย์จะประสบได้และตระหนักได้โดยตรง ความสมบูรณ์อย่างแท้จริงนี้คือพระเจ้า-ไม่มี-รูปทรงของฮินดู และการใช้สำนวนโวหารลึกลับของคริสเตียน จุดประสงค์สุดท้ายของมนุษย์ เหตุผลในท้ายที่สุดของการดำรงอยู่ของมนุษย์คือความรู้ร่วมกันของพื้นฐานความศักดิ์สิทธิ์ ความรู้ซึ่งเกิดขึ้นเพียงกับคนที่พร้อมจะ “ตายต่อตัวเอง” และดังนั้นจึงสร้างที่ทางสำหรับพระเจ้าอย่างที่มีมันเป็น จากรุ่นใดรุ่นหนึ่งของชายและหญิง น้อยคนมากที่จะได้มาซึ่งจุดประสงค์สุดท้ายของการดำรงอยู่ของมนุษย์ แต่โอกาสสำหรับการมาถึงความรู้ร่วมกันนั้นมีอยู่ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งจะมีการเสนอให้อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งสัตว์โลกตระหนักว่าแท้จริงแล้วพวกเขาคือใคร

พื้นฐานที่แท้จริงของการดำรงอยู่ทั้งหมดมีด้านซึ่งเป็นเฉพาะบุคคล กิจกรรมของพรหมมันคือแนวคิดแบบอิวารา และอิวาราแสดงตัวต่อไปในตรีลักษณ์ของฮินดูในเทพหรือเทวดาอื่นๆ ของปุชเนียสถานของอินเดียที่แยกออกไปในระยะไกลยิ่งกว่า ในทางเปรียบเทียบกันสำหรับคริสเตียนลึกลับ พระเจ้าซึ่งไม่อาจพรรณนาได้และไร้ความสามารถนั้นปรากฏให้เห็นในตรีเอกานุภาพของบุคคลผู้ซึ่งเป็นไปได้ที่จะกำหนดคุณลักษณะของมนุษย์เช่นความดีงาม สติปัญญา ความมีเมตตาและความรัก แต่ในระดับที่โดดเด่น

ท้ายที่สุดมีการจุดิมาเกิดใหม่ของพระเจ้าในมนุษย์ผู้มีคุณสมบัติทางบุคลิกภาพเดียวกันในฐานะพระเจ้าส่วนบุคคล แต่แสดงออกภายใต้ข้อจำกัดจำเป็นซึ่งกำหนดโดยการจำกัดขอบเขตภายในสรีระที่ถือกำเนิดมาในโลกในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง สำหรับคริสเตียนมีตามสมมติฐานที่เสนอว่าสามารถมีการจุดิมาเกิดใหม่จากสวรรค์แบบนั้นได้เพียงชาติเดียวเท่านั้น สำหรับชาวอินเดียมีและเคยมีได้หลายครั้ง ในอาณาจักรของคริสเตียนเช่นเดียวกับในตะวันออกผู้ครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง ผู้ซึ่งเดินทางแสวงหาการอุทิศตัวที่สร้างขึ้น และมองการจุดิเป็นมนุษย์อย่างตรงไปตรงมาว่าเป็นความเป็นจริงแห่งประสบการณ์ที่เริ่มต้นใหม่อยู่ตลอดเวลา พระคริสต์ถือกำเนิดขึ้นภายในจิตวิญญาณโดยพระบิดา และบทบาทของพระกฤษณะเป็นสัญลักษณ์ปลอมๆ ทางประวัติศาสตร์ของความจริงอันเป็นนิรันดร์ของจิตวิทยาและอภิปรัชญา ความจริงก็คือในส่วนที่เกี่ยวกับพระเจ้าจิตวิญญาณของบุคคลเป็นผู้หญิงและไม่ด้นรนเสมอ

พุทธแบบมหายานสอนหลักเกณฑ์ทางอภิปรัชญาเดียวกันเหล่านี้ในแง่ของ “สามร่าง” ของพระพุทธเจ้า ธรรมกายที่แท้จริง รู้จักกันด้วยว่าเป็นพระพุทธรูปดั้งเดิมหรือจิตใจหรือแสงสว่างเด่นชัดของความว่างเปล่า สังโยคกายสัมพันธ์กับอิวาระ หรือพระเจ้าแบบบุคคลของศาสนาฮินดู ศาสนาคริสต์และอิสลาม และท้ายที่สุด นิรมาณกาย กายดิบ ที่ซึ่งจิตของพระเจ้าจุดิมาบนโลกในฐานะเป็นพระพุทธที่มีชีวิตอยู่ในประวัติศาสตร์

ในหมู่พวกซุฟี อัลฮัคค์ (ความจริง) ดูเหมือนจะคิดกันว่าขุมมรก
ของพระเจ้าอยู่ในตำแหน่งต่ำกว่าอัลลอฮ์ส่วนบุคคล ในขณะที่ศาสดาถูก
ดึงออกมาจากประวัติศาสตร์และมองว่าเป็นการจุติมาเกิดของจิตพระเจ้า

แนวคิดบางอย่างเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์อันไม่มีที่สิ้นสุดของ
ธรรมชาติศักดิ์สิทธิ์นั้นหามาได้ด้วยการวิเคราะห์บทอธิษฐานของพระเจ้า
ซึ่งเริ่มต้นด้วย “บิดาของเราผู้อยู่ในสวรรค์” แบบคำต่อคำ พระเจ้าเป็น
ของเรา เป็นของเราในความรู้สึกใกล้ชิดที่จิตสำนึกและชีวิตเป็นของเรา แต่
เช่นเดียวกับการไม่ดำรงอยู่ภายในของเรา พระเจ้ายังเป็นบิดาส่วนตัวที่อยู่
เหนือธรรมชาติ ผู้รักสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นของท่าน และเป็นผู้ที่พวกเขาเป็น
หนี้ตอบแทนด้วยความรักและความจงรักภักดี “บิดาของเราผู้อยู่” เวลา
ที่เราพิจารณาคำกริยาแบบแยกออกมาตามลำพัง เรามองเห็นว่าพระเจ้า
แบบบุคคลที่ไม่ดำรงอยู่ภายในเหนือธรรมชาติยังเป็นหนึ่งเดียวที่ไม่ดำรง
อยู่ภายในเหนือธรรมชาติ เป็นแก่นสำคัญและหลักการของการดำรงอยู่
ทั้งหมดอีกด้วย และท้ายที่สุดตัวตนของพระเจ้าอยู่ “ในสวรรค์” ธรรมชาติ
อันศักดิ์สิทธิ์นอกจากและเปรียบเทียบกับไม่ได้กับธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตที่
พระเจ้าสถิตอยู่ภายใน นั่นคือสาเหตุที่ว่าทำไมเราจึงได้ความรู้ร่วมกันของ
พระเจ้าเพียงเมื่อเรากลายเป็นพระเจ้าในระดับหนึ่ง เพียงเวลาที่เรายอมให้
อาณาจักรของพระเจ้าเข้ามาด้วยการปล่อยอาณาจักรที่สร้างขึ้นของเราเอง
ไปเสีย

อาจสักการะและใคร่ครวญถึงพระเจ้าในด้านใดของท่านก็ได้ แต่
เพื่อยืนยันการที่สักการะเพียงด้านเดียวโดยตัดที่เหลือทั้งหมดออกไปก็
คือการตกอยู่ในอันตรายทางจิตวิญญาณอย่างใหญ่หลวง ดังนั้นถ้าเราเข้า
ถึงพระเจ้าด้วยแนวคิดที่ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้า ว่าพระองค์เป็นผู้ปกครอง
โลกที่เป็นส่วนตัว เหนือธรรมชาติ มีอำนาจสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว เราก็
เสี่ยงกับการเข้าไปพัวพันในพิธีกรรมทางศาสนา การเสียสละเพื่อทำ
พึงพอใจ (บางครั้งในลักษณะที่น่ากลัวอย่างที่สุด) และข้อสังเกตทาง
กฎหมาย เป็นอย่างนั้นอย่างเลื่องไม่ได้ในเมื่อถ้าพระเจ้าคือศักยภาพ